

UVNITŘ: ISLA: POLEMKA O ŽELEZNÉ RUDĚ, VELIKONOŠNÍ ZVYKY A TRADICE, VÝSTUP DO KROVU KOSTELA, POKRAJÍ UJÍCÍ SPORY V NPŠ, DĚM POSTAVENÝ ZA TĚMI DNY, SPORT A PRAVIDELNÉ RUBRIKY

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XI DUBEN 2011 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Výzva

V roce 2012 uplyne 20 let od podepsání partnerské smlouvy s italským Aldenem. Toto výročí chtějí oba partneré oslavit. Město Železná Ruda na dny 11. a 12. června plánuje cestu do Aldena, kde bude v průběhu aldenských místních slavností projednána organizace oslav výročí spolupráce. Proto vyzývá všechny organizace a spolky k zapojení do příprav a vyslání zástupců k projednání oslav do Aldena.

Bližší informace o plánovaných krocích získáte v sekretariátu starosty osobně nebo na tel. 376361211.

Připravte slavnosti ke 20. výročí znovuotevření trati

Přeshraniční komise Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein dola ovala 30. 4. 2011 na Informačním středisku v Bavorské Rudě koncepci a detaily oslav dvacátého výročí znovuotevření trati. Oslavy proběhnou 4. 6. přímo na hraničním nádraží v Alžbětíně. Jezdit bude historický vlak na Špičák se starou parní rychlíkovou lokomotivou, historická drezína, ve které sedí už Petr Pithart a

esko-bavorská neděle

I letos pořádá město Železná Ruda ve spolupráci s bavorským kulturním sdružením Über den Grenz ze Zwieselu a Železnorudským klubem za partnerského přispění ZUS Domažlice další úspěšnou "esko-bavorskou neděli". Ta se koná 8. května v areálu bývalé celnice Alžbětín. Od 10 do 17 hod. zde proběhne osvětlený pestrý program složený z velkého vystoupení k příjmemnému posezení. Návštěvníci budou mít možnost ochutnat české i bavorské speciality. Vystoupí zde bavorští lidoví muzikanti, pestrá folklorní taneční a dudácká skupina ZUS Domažlice, COMBO z Domažlic. Zlatým hřebem neděle bude vystoupení Jaroslava Hutky. (VCH)

otevření trati 2. 6. 1991, bude tu české i bavorské občerstvení a prodej českých a bavorských regionálních produktů. Součástí akce budou i bleší trh, který bavorští sousedé umí vždycky pěkně

zorganizovat. Oficiální slavnostní akt s účastí politiků začne ve 14 hodin. Večer bude hrát v ArberLandHalle muzika k tanci a poslechu. Komise organizuje přípravu také na Rysí slavnosti 2. - 3. 7. v Železné Rudě. Slavnosti budou paralelně 3. 7. probíhat v Ludwigsthalu. 13. - 14. 8. bude v Bavorské Rudě tradiční Ludwigshöhefest. Němečtí přátelé dostali pozvání také na stavěná májky v Železné Rudě a Hojsovi Stráži v sobotu 30. 4., na pálení aródníků u penzionu Habr ve stejný den a na oslavu Dne osvobození 7. 5. u železnorudského Loveckého zámečku. -r/h-

Horní snímek: esko – bavorská komise projednávala akce na rok 2011. Zprava: místostarosta Bavorské Rudy Walter Vollmer a starosta Thomas Müller. **Dolní snímek:** historická drezína, která jede na slavnost. Foto: VCH

Starosta Železné Rudy podporuje tradiční způsoby hospodaření

Starosta Michal Šneberger řekl na závěr zimní sezóny pro město: „Rozhléd, že Železnorudsko si svou atraktivitu zimních sportů nadále udržuje. Jako příklad uvedl Sportovní areál Špičák. Starosta chce získat dotační prostředky na cyklotrasy a cyklostezky a na propojení Železné Rudy a Špičáku cyklostezkou. K šumavské problematice starosta řekl: „Co se v nedávné minulosti dělo v Národním parku Šumava, to asi málokdo pochopí. Šumava byla po staletí tvořena lidmi, kteří v ní žili, hospodařili a s přírodou byli v harmonii. V devadesátých letech minulého století

Zámeček, kde se vždy dobře hospodařilo (foto:VCH)

byla tato filozofie radikálně změněna. Správa NP a CHKO Šumava chtěla mít na Šumavě divočinu bez infrastruktury, bez toho, aby zde lidé mohli ekonomicky fungovat. Výsledkem toho je vykáčená nebo uschlá Šumava. Je to velký ekonomický problém, kterému se zatím nikdo nevnímá. Kdo chce mít divokou přírodu bez lidí, může využít nabídku mnoha míst na planetě. V době globalizace to není problém. Šumava musí být blízko lidem, kteří ji využívají a pečují o ni. Vraťme se proto ke starým postupům a nevmýšlejme divočiny.“

-r/h-

Očima návštěvnice

Dopis zastupitelů a odpovědi Radka Roubala, lena zastupitelstva města

Redakce otiskuje kritický dopis jedné návštěvnice Šumavy spolu s odpovědí zastupitelů města Radka Roubala. Problémy města naše návštěvníky stále zajímají, ale málokdo o nich přemýšlí hlouběji. Spolu s našou meckou stranou dnes ešimě odliš turistické klientely a snažíme se postupovat společně. Není to tedy tak, že problémy by byly jen na naší straně. Kdo pravidelně čte rubriku Naši podnikatelé a služby, si může udělat obrázek, kolik slušných a úspěšných podnikatelů ve městě máme. A Prášily? To je dnes krásná obec centrální Šumavy s vyhlášenými turistickými aktivitami. Ale Prášily mají to štěstí, že objekty tu nevykoupili nebo neproňajali a zničili rádoby podnikatelé. Pěstujeme i v krásných Prášílech problémy, jako je 2. dubnové soboty mimo jiné volby do zastupitelstva, protože zastupitelé se nedokázali dohodnout. To u nás ještě nemáme.

Redakce
Vážený pane starosto, vážení zastupitelé, rozhodla jsem se k napsání dopisu po letošní návštěvě v Železně Rudě a doufám, že neskončí v koši, ale, než bude do ten. Vaše město jsem mla vždy ráda a pravidelně každé léto jsem jezdila do chaty Výchybka. Dnes už tuto chatu nenajdete, ale pokud patří ke starousedlíkům, víte, kde byla. Ovšem stav chaty není dle vodem k mému dopisu. V době mé návštěvy byla Železná Ruda posledním místem, kam jste mohli dojet, dle nebylo možné bez devizového příslibu pokračovat. Město bylo asi jako každé jiné v té době, ale nádherná prostředí kolem a atmosféra Šumavy z ní dělaly mimo jiné místo. Po sametové revoluci jsem o ekávala, že bude zkvétat a využije své polohy ve svém prospěchu. Kolik dlouhých let jsem tu nebyla a opravdu jsem se již těšila na oblíbená místa, ale při letošní návštěvě jsem byla naprosto ŠOKOVÁNA tím, jak město vypadá a bylo mi to nesmírně líto. Staré domy, původní restaurace a hotely jsou v dezolátním stavu, které jsou vybydlené a opuštěné, z nich některé se staly kasína a podniky nevalné pověsti. Město je plné stánek a nepříjemných rozdílných kusů od vlny, trpaslíků a jiných vetešů. Za átek i konec města je jedno nevhledné tržiště, které nechýbí ani v centru. Bohužel jediný podnik, který město reprezentoval služby města je cukrárna Café Charlotte. To je ovšem velice málo. Možná jsem i nějaký podnik přehlédla, ale piznám se, že jsem ani nemla chu procházet tímto „tržištěm“ a hledat další místo, na které by bylo radost pohledět. Samozřejmě jsem v těsnosti objektu je v soukromém vlastnictví a je určitě složité přimět vlastníka k tomu, aby svjm d m udržoval, ale v tom by snad mohl zasáhnout stavební odbor, případně nějaká místní vyhláška.

Ráda bych věděla, zda opravdu všichni bydlíte v Železně Rudě nebo v blízkém okolí, protože pokud denně v tomto městě pracujete i žijete, není snad možné, abyste to nevidli. Samozřejmě nemohu posoudit rozpočet města, ale pokud se rozhlédnu po okolí, jsou zde místa, která byla naprosto zdevastována na začátku devadesátých let, zdaleka nemají takovou strategickou polohu, a přesto se dnes mohou pochlubit ilým turistickým ruchem a myslím, že se v obci nemusí za svůj vzhled stydět, ba naopak. Například obec Prášily za átkem devadesátých let v totálně desolátním stavu. Je

to malá obec, která rozpočet nemůže konkurovat Vašemu městu, ale její vzhled je nesrovnatelný s tím, jak vypadá Železná Ruda. Obec Prášily dobře znám, byla jsem zde hned, jakmile bylo zrušeno vojenské pásmo a od té doby jsem ji nikoli navštívila a vždy s potěšením nacházela nové služby, nové budovy a v neposlední řadě i malou botanickou zahradu se dvěma zoubry. Samozřejmě všude jde o peníze, zábraky bez peněz nikdo neudělá. Mohla by tu být ovšem jiná cesta k získání prostředků na zlepšování města. Pokud bude město upravené, hotely a penziony nebudou vypadat jako „po náletu“, služby města budou na úrovni, jako v nedalekém Bavorsku, turisté by jistě rádi využili Vaši pohostinnost. Všichni víme, že turista znamená pro město peníze. Možná se Vám zdá, že jich máte od turistů dostatek, možná se ve svém úsudku mýlím, ale přesto si neodpustím názor, že v tomto případě by se daly využít úsilí. Turisté k Vám samozřejmě přijdou, už jen proto, že projíždí z Bavorska dále do Prahy, ale opravdu se domníváte, že se jim líbí to, co vidí, že se vrátí do tohoto místa a doporučí ho svým známým? Letos vzrostl podle statistik počet tuzemských dovolených a stoupl zájem o tuzemské hotely. Toto vše by se dalo jistě velice dobře využít ve prospěch města. Zkrátím své úvahy, které Vás asi podle stavu města příliš nezajímají. Jen jsem nechala nechat bez odezvy to, co se zde děje. Aniž bych nikoho chtla obvinít (na to mám příliš málo dostupných informací), domnívám se, že z města jde o velké peníze, které přicházejí od vietnamských obchodníků, ale nejsem si jista, zda jdou opravdu do správného městského rozpočtu, ze kterého se dá financovat místní rozvoj města. Zde se nabízí otázka, kde jsou ty peníze, kde jsou daně, které by město mělo mít? Podnikatelé odvádějí? To, jak město dnes vypadá, je jeho obrovská škoda, ale vše je v lidech. Pokud tedy vaše zastupitelstvo nezmení radikálně svůj názor na prosperitu a vzhled města, Železná Ruda bude jednou jedno velké tržiště, které možná krátkodobě poslouží jako místo „výhodných“ nákupů, ale z dlouhodobého hlediska musí nutně dojít k její devastaci.

Doufala jsem, že volby do zastupitelstva města a obcí budou znamenat změnu k lepšímu i pro Železnou Rudu. Na internetu nacházím nová jména mezi zastupiteli, snad se tedy něco změnilo... Není přece možné, aby místní občané nechali své město zničit k lepšímu. Bude mi velice líto, pokud zůstane Železná Ruda tím, čím je dnes, tedy paradoxem mezi dvěma světly, kterým jsme kdysi obdivovali na „západě“ a tím postkomunistickým, se kterým se bohužel ještě stále nedokážeme rozloučit. Jediné co mohu udělat, je napsání tohoto dopisu. Mohu Vás jen požádat o zamyšlení a doufat, že vše není ještě ztraceno. Kopii tohoto dopisu posílám hejtmánovi Plzeňského kraje. Možná jen pro informaci, ale možná i jako důvod k provedení situace v Železně Rudě, protože jsem pevně přesvědčená, že tímto směrem by se město určitě ubírat nemlo.

S pozdravem Helena Jane ková, Oleško 35, 252 45 Zvole, 5. 12. 2010

Své město máme rádi

Rád bych stručně reagoval na dopis paní Jane kové. Je sice datován 5. 12. 2010, ale bude asi dlouho ještě aktuální.

Mnozí podnikatelé nejsou patrioti

Nejprve ke starým opuštným domům. Autorka správně připomíná, že jsou ve vlastnictví někoho jiného, než je město Železná Ruda. Jsou dokonce z velké části ve vlastnictví lidí nebo společností, které nejsou občané našeho města nebo tady ani nemají sídlo firmy. Takže o ekávání nějakého patriotismu od těchto tzv. podnikatelů není na místě. Kdyby to tito lidé mysleli s podnikáním v našem městě vážně, investovali by do objektů po zlatých dobách devadesátých let, kdy byl po tomto kraji po demontáži železné opony největší zájem. Víme asi všichni, že osobní vlastnictví je nedotknutelné. A tak dokud z těchto objektů nebudou lidem padat cihly na hlavu, nemáme město dle nič. Jediným řešením je potom prostřednictvím stavebního úřadu pozvat a zaplatit statika a po jeho posouzení v krajním případě nechat takové objekty zbourat. Nikdo přece nemůže po městě a zastupitelích chtít, aby už z tak napjatého městského rozpočtu na opravy těchto domů a rekreačních zařízení. Dám příklad: některá rekreační zařízení měla být v stavu na byty, kterých je již od Železně Rudy po Špičce dost a dost. Ono to nevyšlo s financemi, a tak některá rekreační zařízení se dodnes honosí názvem hotel, ale vypadají jako ubytovna. Na některé objekty byl třeba kupec, ale byly nebo jsou předsražené a chátrají dál. Samozřejmě, že jsou tady i prosperující podniky, které využívají naši geografickou polohu, ale potom mně je záhadou, proč mají sídlo firmy zaregistrované třeba v Plzni. Vybírá klatovský finanční úřad daně jinak než v Plzni nebo Praze? Potom logicky i do městského rozpočtu plyne příděl erozní daní méně peněz, které by město rádo použilo třeba na obnovu infrastruktury, kterou používá každý. Ale daně podle platné legislativy zastupitelstvo ovlivnit nemůže.

Asijské stánky

Dále paní autorka naráží na vietnamské tržiště plné vetešů. Ano, já bych mla jako nezúčastněný návštěvník pocítit, a už jsem to i mnohokrát od návštěvníků našeho města slyšel, že podle tohoto tržiště musíme být bohaté město, kterému plynou do rozpočtu statisíce z pronájmů. Bohužel opak je pravdou. Město má z tohoto druhu podnikání pouze problémy s odpady a se zábraky ve výhledu, protože prostranství, s neustálým nepořádkem a s nevhledností tržiště. A bývalo to ještě horší, když na otevřených prostorech dle rostly stánky různých provedení jak houby po dešti. I rozhodlo se tehdejší vedení města pod tlakem veřejného mínění, bylo to kolem roku 1998, že tyto obchodníky vystihuje z

→ m stských pozemek a tržnic a bude se prodávat pouze ve zd ných budovách. Jist to byl tenkrát (a to v bec není myšleno ironicky) bohulibý zám r, ovšem efekt posu te sama. Samoz ejm , že jde o veliké peníze, ale ty rozhodn nekon í v m stském rozpo tu.

Minulé zastupitelstvo vydalo a schválilo m stskou vyhlášku . 2/2010 k zabezpe ení místních záležitostí a ve ejného po ádku na území m sta. Ta mimo jiné ešila i vn jší vzhled budov, aby se tím mohly eliminovat r zné nešvary umis ování svítících a r zn blikajících reklam na fasády a st echy dom , vyv šování zboží po fasádách atd. Ministerstvo vnitra nám tuto vyhlášku doslova shodilo ze stolu s tím, že naše legislativa je dostate ná na to, aby toto nemuselo být ešeno vyhláškou. A tak byla vydána a schválena vyhláška . 5/2010 a ta už je prý v po ádku. tená i si mohou ob vyhlášky vyhledat na webových stránkách m sta a porovnat sami, hlavn lánek 2. Výsledek vidíme všichni, kde jsou ti ú edníci, kde je prodloužená ruka státu, kde je hygiena, živnostenský ú ad, finan ní ú ad, eská obchodní inspekce? Smutná pravda zní takto: u poctivého eského živnostní ka je možné provád t kontroly snadn ji a nemít p itom problémy se špi kovými právníky.

P ipomináte nám upravenost a služby v nedalekém Bavorsku. Ale práv z N mecka tento druh obchodník vyhnali a dnes proto

jezdí N mci nakupovat pod adné zboží k nám.

Víme o tom a snažíme se to ešit

Zastupitelé samoz ejm všechny tyto problémy vnímají a v dí o nich. Pokud sledujete Železnorudský zpravodaj, víte, že je p ípraveno mnoho projekt jak pro zlepšení infrastruktury, tak pro volno asové aktivity. Ovšem každý projekt n co stojí. Dnes se každý zaklíná evropskými pen zi, n kdo nám vy ítá, že neumíme erpat evropské fondy. Umíme, projekty se na ú ad zpracují, podají, a když usp jí, musí je m sto dofinancovat. A to je nejv tší kámen úrazu. Potom nastávají v zastupitelstvu nejv tší debaty, na který projekt si p j it a který odsunout. Ovšem všechny nás tla í rok 2013, kdy se p ísp vky EU razantn sníží.

Pro n koho je d ležitá nau ná stezka, pro druhého teba oprava celnice, pro m je nejd ležit jší funk nost infrastruktury, ve ejné osv tlení, chodníky, silnice, dále bezchybný chod ú adu a s tím spojená zam stanost místních lidí, udržení chodu školy, školky. A to všechno stojí nemalé peníze. Stát nám nepomáhá, naopak p enáší na obce stále více finan ních povinností stylem pora te si sami. Teba „chodníkový zákon“. Kdo nám zohlední náklady na úklid sn hu? Zima tady trvá n kdy již od íjna a sníh se m že uklízet ješt v dubnu, co nám p ísp je stát? Nic.

Jinak nemohu souhlasit, že Železná Ruda vypadá jako po náletu. Je tady spousta krásných a stylových penzion , kvalitních služeb, slušných podnikatel , kvalitních lyža ských areál . N které nabízejí i letní využití. Je tu p ekrásné okolí se spoustou letních i zimních tras, na Železnorudsku máme stále ješt zelené lesy. My tady žijeme a máme naše m sto rádi a v bec si nemyslíme, že si m sto sami likvidujeme, jak íkáte vy.

Možná jste se m la p ece jenom lépe rozhlédnout. Samoz ejm m net ší reagovat na takový dopis, všichni bychom byli rad ji, kdyžby p íšel dopis opa ného zn ní. Ale bude záležet na nás všech, jestli se ho jednou do káme.

Radek Roubal, zastupitel m sta (Objektiv Václava Chabry zachytil jeden z p kných a úsp šných perzín v Železné Rud - U zlomené lyže)

Policie radí - informuje

Vážení tená i, p vodn jsem m l do tohoto ísla Železnorudského zpravodaje p ípraven jiný lánek, ale n které informace, které se ke mn dostaly, m donutily napsat odpov na tyto nep íné dotazy. Jsem místní ob an, ale také zároveň policista. Jsem lov k, kterému velmi záleží na navázání pozitivních vztah , které mohou existovat i mezi policií a ve ejností. Proto je mn velmi líto každého pochybení nebo nezákonného chování policie v í ve ejnosti. Tím více m toto znepokojuje, pokud takové pochybení se stane na útvaru, na kterém jsem ustanoven ve vedoucí funkci a za chod útvaru zodpovídám. Nemám z toho dobrý pocit, ale naše práce chyby nep ípuští, proto se za n musí zaplatit a p íjmout trest. Jde o nedávný p ípad trestného ínu výtržnictví, ze kterého je podez elá místní vietnamská mládež. Zde policie pochybila v samotném zadokumentování a p íjetí oznámení této v í. Musel jsem íhned po vyrozum ní v c ešit a p ítom jsem se sešel s místními, které naše jednání a jednání vietnamských spoluob an znepokojilo, což chápu. Nemohu zde uvád t podrobnosti, nebo p ípad je nadále v šet ení. Byly mi kladený otázky, které bych cht íp íbližit Vám všem.

Policie nem že fungovat bez ob an

Rozhodn nemáme dvojí metr, nedisponujeme dvojími zákony, které bychom uplat ovali v í t m nebo on m lidem, jak se nám zlíbí. Nemáme na služebn žádné škatulky, kam bychom si t ídili lidi na zlé a dobré a podle toho se k nim

chovali. Musíme se ídit zákony a chovat se ke všem stejn bez ohledu na to, zda má žlutou, ernou, nebo bílou ple , zda je bohatý nebo chudý. Jsme povinni z ú ední povinnosti zadokumentovat a prošet it každou informaci, oznámení bu anonymní i ve ejné, o kterém se dozvíme. Oproti tomu nejsme všemocná a všev doucí organizace, která ví o všem, co se ve m st d je a dokáže vše odhalit a prokázat vinu konkrétnímu pachateli a je všudyp ítomná. Jsme ale sbor, který je p ípraven v prvé ad chránit vaše životy, zdraví a majetek a d lat vše pro to, abyste se ve svém m st cítili co nejbezpe n ji. Je teba si uv domit, že d láme práci, která nemá konce. Jinými slovy svádíme boj se zlo ínem, který nem žeme nikdy vyhrát. Je tomu tak na celém sv t . Žádná policie na sv t rovn ž nem že existovat bez vás, bez ob an , bez vašich informací a bez vaší pomoci. V te, že nejsme zastáncem policejní práce typu ekání za stromem na podnapilého ídi e, který až bude mít dost, si p jde sednout do vozidla s úmyslem ídit. Rad ji jako policista p jdu a eknu všem v restauraci, že na n ekám, a když p esto pojedou, jejich škoda. Proto jsem v úvodu zmínil vztahy, které nás mohou vzájemn posunout úpln na jinou úroveň spolupráce.

Dv ženy ve výkonu služby

Pro odkládáme a ne ešíme trestné íny jako je například pomluva? Ne každý skutek je trestným ínem, i když vykazuje znaky trestného ínu. V minulém roce jsme se

zabývali n kolika podáními typu pomluvy. Provedeným šet ením n e bylo zjišt no, že jednání podez elých osob nenapl uje skutkovou podstatu trestného ínu pomluvy ani jiného ustanovení, proto byly tyto skutky odloženy podle § 159a odst. 1 trestního ádu, že nejde o trestný ín s odkazem na ob anskoprávní ešení v í podle § 11 na ochranu osobnosti, ob anského zákoníku.

Pro jsou do hlídky v no ní dob v rámci výkonu služby na Obvodním odd lení Policie R veleny dv ženy? Osobn v tom nevidím žádný problém. Jsou ostatn stejn placeny, za stejnou nápl inností jako muži, mají stejná práva a povinnosti jako muži, jsou stejn školeny a cvi eni jako muži a když jejich požadavku vyhovím, jsou prost v hlídce dv ženy. P ípuštím, že z taktického hlediska je lepší kombinovaná hlídka muž a žena. A zároveň raz ují, že spole ná hlídka dvou žen není pravidlem, spíše výjimkou. Zatím jsem nezaznamenal p í výkonu služby dvou žen žádnou negativitu. Pokud budete mít další otázky, nebo nám ty k diskuzi velmi rád na n odpovím. Kontaktní údaje najdete na www.bezpecnykraj.cz, nebo na www.mvcr.cz.

Komisa Bed ich Kárl, Obvodní odd lení P R Železná Ruda

Stráský pod palbou

Sto dní hájení, obvyklé v politice, na Šumavě neplatí. editel NP a CHKO Šumava Jan Stráský si neodsedl na správu parku ani týden a už to dostal s plnou parádou. Ekologové mu vynadali do neodborník, politických p e b hlík, vysloužilých politiků. Tiskové zprávy ekologických organizací se hemží slovy jako krizový management, výjimečný stav, vyhlášení chemické války v národním parku. Za Stráským naopak stojí šumavské obce. Vadí jim 20 000 hektar plochy uschlého nebo zničeného lesa, tedy už téměř celá plocha národního parku, která vznikla pod taktovkou ekologického editela Františka Krejčího. Ten resignoval na konci minulého roku a odešel ze správy parku. Z parku jsou za Stráského zády vynášeny interní materiály a dostávají se k ekologickým organizacím dříve než k vlastním pracovníkům správy parku. Šumava je opět ve válce. To si uvědomují i běžní lidé na Šumavě. Jeden z nich píše na internetu toto: „Jsem rád, že žiju v echách. Tripolis je bombardován, v Sýrii se stílí, Palestinci vraždí Židy a naopak a vše se děje ve jménu někoho anebo něčeho. Tady na Šumavě se válí náš stíjenom slovy vyřenými nebo tišnými. Hluku to dělá dost, ale stále je to lepší, než když padají bomby nebo se do lidí třepují ostřelovači. Co jsem tím chtěl říci? Snad to, pro mne zásadní, že se tady zatím nestílí do lidí. To jsem rád.“

Hnutí Duha je slyšet v této mediální vlně nejvíce. Aktivisté varují před holými kopci a úbytkem zahraničních turistů, pokud Stráský za ně v bezzásohových zónách parku zasahovat. Nevadí jim, že nejvíce holine vzniklo za minulého, ekologického vedení, které navenek hovořilo o „přirodních procesech“, ale ve skutečnosti nosilo nutnou potřebu peněz z prodeje dřeva, a tak do nejcennějších částí

parku nakonec pustilo i harvestory. Nevadí jim, že návštěvnost uschlé Šumavy trvale klesá v etně „hlavního místa“ Národního parku Bavorský les - Grafenau. Národní park Bavorský les je podle ekologů pro nás vzorem, a proto by se zejména v Grafenau a okolí měly soustředit statistické turistické zprávy na přirozené procesy v uschlém lese. Opak je ale pravdou. Turisté je má a má. Jinými slovy: ekologické organizace ke své svaté válce bezostyšně využívají neznalosti lidí.

Do bitvy o budoucnost Šumavy se vkládají i lidé zvenčí, za všechny jmenujeme lékačku Jitku Markovou z českých Budjovic, která píše: „Ekologická organizace Okrašlovací spolek Zdíkovska s právní podporou Hnutí Duha podala dokonce stížnost do Bruselu.“

Jedním z horkých témat letošního léta bude otevření Echodu Modrý sloup

D sledkem jsou další zákazy a redukce turismu v oblasti horního toku Vltavy. Podnikatelé na Vltavě si zoufají. Lanovka na Hraně ník musí projít posouzením EIA. Stejně tak v ípadná rozhledna a malá restaurace tamtéž. Přitom nejde o žádnou raritu. Bavo i

provazují restaurace přímo pod vrcholem Luzného, Roklanu nebo Třístoli níku. Lyžařské středisko Hochficht na rakouské straně Smrčiny a Hraně níku ochránějí přírody – zdá se – také nevdě. V nové části Národního parku Bavorský les se masivně zasahuje, a to i na území, které je součástí Divokého srdce Evropy. Zatímco smrkové porosty na české straně usychají vlivem žíru k rovice.

Nejnovejším úspěchem do boje o Šumavu je petice nazvaná Výzva k záchraně Národního parku Šumava. Výzva obhajuje nutnost divočiny na Šumavě a je adresovaná vládě ČR a představitelům politických stran. Skupina českobudjovických a pražských vdců, která text sepsala, vadí, že Jan Stráský přebírá jako šéf výborové komise, která mla

vybrat vhodného editela parku, a pak přijal jmenování editel správy parku. Nikdo z těchto vdců se však už nepozastavuje nad tím, že bývalý editel František Krejčí byl jmenován do elu parku na rozdíl od téměř všech předchozích editelů bez výborového řízení, že tedy jeho výbor byl vysoce subjektivní akt jednoho zeleného ministra. Krejčí mltotíž na rozdíl od Stráského pro v dce jednu jedinou výhodu: slíbil jim, že v centrální Šumavě zídí nepřístupnou divočinu bez cest, s medvědy a vlky, kde si v dci vytvoří svou liduprázdnou laborator pod širým nebem. Je otázka, jestli Stráský ustojí palbu, do které se dostal. Stanoviska ze správy parku není moc slyšet, jako by bylo vedení v defenzivě. V boji o Šumavu nelze být v defenzivě, je ale možné na chvíli složit zbraně a snažit se dohodnout na podmínkách. Souasně situace ale napovídá spíše opak.

Radovan Holub, foto: VCH

Hysterii, v kterých v dce na Šumavě nelze pochopit

Šéf Svazu obcí Národního parku Šumava Jiří Hluka se vyjadřuje k eskalujícímu šumavskému konfliktu

Rada NP Šumava

Ještě téměř nic neudělalo už vyvolal štvani. editel Národního parku Šumava Jan Stráský popudil některé v dce jenom tím, že trvá na právních normách. Ne náhodou se jedná hlavně o ty, kteří donedávna přebírali ve vdecké sekci Rady NP Šumava. editel Stráský se totiž rozhodl uvést radu do souladu se zákonem, ve kterém žádná vdecká sekce zmiňována není. V radě parku mají totiž ze zákona zasedat zástupci obcí, kraj a horské služby. Tento model standardně funguje v ostatních národních parcích. V nové Radě NP Šumava bude také devítileté zastoupení v dce. Stará rada, která mla dvasekce, mla 55 členů, z toho pouze 25 ze zákona. Tento nefunkční moloch měl být poradním a iniciativním orgánem editela. Ve skutečnosti jím ani nemohl být, protože porady a nápady vznikaly jedině mimo radu a bez jejího v domě. Vdecká sekce potírala jiné vdecké názory, než byly názory zástupců Jihočeské univerzity a české geologické společnosti – tedy

biolog, geolog a hydrobiolog. Názory v tšiny lesnické části vdecké sekce nebyly vbec brány v potaz, přestože les je dominantním a určujícím ekosystémem v NPŠ.

Některé v dce zachvátila hysterie, protože ztratili právo diktovat Šumavě, jejím obyvatelům a návštěvníkům, co smí a nesmí. Je známou v cí, že rada z nich mla Šumavu jako laborator s téměř neomezeným vstupem a s finanční podporou svých vdeckých pracovišť, Ministerstva životního prostředí a dalších institucí.

Stráský nechce vykácet Šumavu

Nejsme žádní tmáči a nebráníme se vdeckým poznatkům. Chceme, aby Šumava dávala prostor pro vdecké bádání a poznání. Trváme ale na tom, aby v dce nesloužila ideologii a zájmům některých skupin. Souhlasíme s novým editel, že na Šumavě je místo pro v dce, i pro bezzásohový režim a samovolný přirodní proces. Odmítáme však, aby jeho výsledkem bylo fatální zničení v tšiny lesních porostů. Odmítáme demagogická a lživá tvrzení, že editel Stráský chce vykácet Šumavu, a že minulé vedení v prvních zónách

nezasahovalo – to není pravda. Je všeobecně známo, že za minulého vedení se tžilo nejvíce v historii Šumavy – v minulém roce téměř 360 tisíc m³. Není pravda, že k rovec již gradoval a je na ústupu. Naopak, je ve stavu progresivního nárstu. V dce protestují proti plánovaným zásahům chemickými prostředky. Biocidy se používaly i v minulých letech. Jejich aplikace byla loni povolena rozhodnutím státní správy na zhruba 9000 hektarech NP Šumava. Letos žádá editel Stráský státní správu o umožnění použití biocidů na území o 2000 hektarů menším, než loni žádal bývalý editel Krejčí. A tak bychom mohli pokračovat.

Obnovme zničenou Šumavu

Není pravda, že všichni v dce protestují a nesouhlasí se stávajícími kroky, které se na Šumavě dějí a plánují. Rada odborníků a expertů spolupracuje se stávajícím vedením, vyslovuje mu podporu. Žádáme v dce, aby oprávněně svůji paměť. Vyzýváme je, aby přestali hájit své partikulární zájmy a aby svou vdeckou práci užili ve prospěch obnovy zničené Šumavy, ne pro obhajobu jejího katastrofálního stavu.

Jiří Hluka, předseda Svazu šumavských obcí

Železnorudsko vás baví

přehled akcí v dubnu a květnu 2011

16. 4. - Jarní zábava	SDH Hojsova Stráž, Hotel Na Stráži	376 361 227
30. 4. - Stav ní májky	SDH Železná Ruda, Hasičárna	376 397 150
30. 4. - Stav ní májky	SDH Hojsova Stráž, Hasičárna	376 361 227
30. 4. - Pálení arod jnic	Penzion HABR	603 894 139
7. 5. - Oslava osvobození	Železnorudský klub Žel. Ruda	376 397 185
7. 5. - Pivní b h	SDH Hojsova Stráž/Hasičárna	376 361 227
8. 5. - esko-bavorská ned le	Železná Ruda, Bayerisch Eisenstein	376 397 033
16. 5. - Vernisáž výstavy Václava Chabry	ZŠ Železná Ruda (pozdávka níže)	376 397 024
22. 5. - Kynologické zkoušky	Kynologický klub Železná Ruda	607 810 762

V sobotu 16. dubna ve 14,00 hod. vás všechny srdečně zveme editel školy Ctirad Drahorád na Karneval v Benátkách, který můžete zhlédnout na fotografiích Václava Chabry v hale naší školy. (vch)

Do kostelního krovu

Ve dvou měsících loňského roku dostali zájemci možnost navštívit kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy v Železné Rudě. Místním vstupným zároveň přispěli na jeho opravu.

Prohlídky začínaly venku s upozorněním, že cesta do krovu je na vlastní nebezpečí. Pokračovaly výstupem na krov a dále na podlaží, v závěru si uvnitř sakrálního prostoru lidé vyslechli něco z historie stavby i vnitřního zařízení.

Výška kostela od podlahy k vnitřní špičce kopule je zhruba 23 m. Ve světle této informace se přístup do krovu zdá celkem snadný. Ovšem vzhledem k dodatečně stavěným žebříkům a pozdějšímu pořízení varhan s možností tak není.

Pro ilustraci: po několika desítkách schodech je třeba se protáhnout otvorem v dřevěném patě a otvor následně překročit. Další nástraha čeká v podobě traverz (asi ve výšce 150 cm). Pak vystoupáme po několika příčkách žebříku. Tím se dostaneme na skříň s mechanismem na řízení hodin (dnes nepožívaným) a po překonání 70 cm vysokého schodu jsme před nejobtížnější částí. V cestě totiž leží velké obdélníkové mchy a lovk se v předklonu nad nimi posouvá přibližně do délky 2 m, z druhé strany těsně šikmou stříškou. Odmnou však je krása trámoví a vy obdivujete dle myšlenky umělece Mathise Lehnere ze 18. století.

V těsné blízkosti vnitřek krovu doslova nadchl a o této části prohlídky se vyjadřovaly pochvalně. To lezení jim přýčilo za to stálo.

Na závěr malou drobnost. Nejmladším účastníkem loňských výstupů bylo čtyřleté dítě, které si rodiče před vstupem předložily vzájemně podávali.

Lidmila Kováčková, předsedkyně krovem

Na vrcholech otvírají

Horská chata Pancíř - provoz zahájí 22. 4. 2011, zároveň se vstupem na rozhlednu.

Tel.: +420 376 397 227, +420 602 289 805,
e-mail: KLASTERKOVA.V@seznam.cz,
www.pancir.wz.cz

Osserschutzhaus, Fam. Augustin – horská chata na Ostrém,

- od 6. 1. do 1. 5. 2011 otevřeno každou neděli, o Velikonocích otevřeno od 22. do 25. 4. v úterý. Od 1. 5. do první neděle v listopadu otevřeno denně s výjimkou 1. 11. (Svátek všech svatých).

Tel.: +49 9943 1351, +49 9948 1049,
www.waldverein-lam.de

Arberschutzhaus, Eisensteiner Hütt'n – Velký Javor

- provoz zahájí o Velikonocích, poté ještě do cca poloviny května mimo provoz, dále denně v provozu.

Tel.: +49 9925 94140, www.arberschutzhaus.de,
www.arber.de

Falkenstein-Schutzhaus, Jürgen Mader - horská chata na Velkém Falkensteinu - v provozu bude denně od 22. 4. 2011 do 30. 10. 2011 (předsedání), od 10:30 do 17:00 hod. Turisté, kteří zde mají zajištěné ubytování, mohou přijít do 20:00 hod. Tel.: +49 99259 03366

Rachelschutzhaus (Waldschmidthaus), Kurt Eibl – horská chata na Velkém Roklanu - v provozu od 22. 4. 2011 do října/listopadu – dle povětrnostních podmínek. Tel.: +49 172 7850362.

www.waldschmidthaus.eu

Lusen Schutzhaus, Ilse Dankesreiter – horská chata na Luzném - v provozu: od 12. 1. 11 do Velikonoc vždy v PÁ, SO, NE, 9:00 – 17:00 hod. Od Velikonoc do 31. 10. 2011 denně, 9:00 – 18:00. Tel.: +49 8553 1212, www.lusenschutzhaus.de

(Informační turistické centrum Železná Ruda)

Krytý vyhledávaný 12 m dlouhý
PLAVECKÝ BAZÉN

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Každý den

7.00 - 21.00 hodin

Kontakty

Hotel Čertův mlýn

Špičák 132

340 04 Železná Ruda

Tel.: +420 376 397 380

Mobil: +420 602 707 075, 095

www.hotelcertuvmlyn.cz

www.HASICIZR.cz

mobil: 724 347 596

pevná: 376 397 150 e-mail: HASICIZR@seznam.cz

INTEGROVANÝ
ZÁCHRANNÝ
SYSTÉM 112

HASIČSKÝ
ZÁCHRANNÝ
SBOR 150

ZDRAVOTNICKÁ
ZÁCHRANNÁ
SLUŽBA 155

POLICIE
POLICIE
ČR 158

Vážení tenáři,

máme po hasičském plese, což byla definitivní tečka za naší zimní sezonou. Můžeme konstatovat, že byla klidnější než ta loňská, což bylo zapříčineno mírnější zimou. Ples se vyvedl, což mohou potvrdit ti, co se jej zúčastnili a ostatní si mohou na našich stránkách shlédnout alespoň fotky.

Události za období: 5. březen – 4. duben 2011

1x dopravní nehoda

5x únik látek

2x technická pomoc

- 5. 3. 2011 – Odstranění olejové skvrny o rozměru 2m² z autobusové zastávky v centru města.
- 6. 3. 2011 – Další odstranění menší olejové skvrny ve městě pomocí sorbentu.
- 11. 3. 2011 – Otevření bytu v ul. 1. Máje.
- 21. 3. 2011 – Likvidace olejové skvrny z proražené vany osobního automobilu. Pomocí sorbentu byla skvrna ze silnice odstraněna.
- 23. 3. 2011 – Likvidace následků dopravní nehody osobního automobilu nad rampací stanicí Petra. Jídi se svým vozem skončil po nárazu do svodidel na pravém boku, kde zasáhl i do druhého pruhu. Naše jednotka provedla protipožární opatření a po vyšetření nehody i uklizení komunikace od rozbitých částí vozu.
- 26. 2. 2011 – Otevření bytu, kde zůstala uvnitř na jeho majitelka pro poruchu zámku ve dveřích.
- 27. 3. 2011 – Odstranění olejové skvrny, která se táhla od hotelu Belveder až do města. Pomocí sorbentu byla za necelou hodinu odstraněna.
- 4. 4. 2011 – Další odstranění olejové skvrny, tentokrát z ulice Klatovská.

Hasičský bál

Další hasičský bál je úspěšný za námi a popíšeme vám krátké shrnutí... Zúčastnilo se jej na 120 lidí, což je kapacita hotelového salónu a baru. Po celý večer hrála kapela Compact. Tombola, ve které byl hlavním cenou notebook, se vyprodala jako tradičně během několika minut. Výherkyně se stala návštěvnice z Pětic.

Nesmíme zapomenout na poděkování všem sponzorům naší tomboly. Pokud jsme na někoho zapomněli, tak se omlouváme a můžeme se doplnit na našich stránkách, kde najdete další fotografie.

Sponzoři tomboly:

Hasičské město Železná Ruda, p. Topol, p. Kořán, Calcio Bowling – p. Turner, Restaurace Elisabeth – Alžbětín, p. Jaroš, www.plotrovky.cz – sl. Šomorová, Sumava Tour, Penzion Böhmerwald, Železná stvů Zíka, TabaTip, p. Lučan, p. Šneberger, cukrárna Snhurka, Pizzeria Giuseppe, p. Vaic, Autoservis Čehulka, Pizzerie U Michala, p. Hach, p. Kříha, S Petra, SportService Špičák, Adler Shop Alžbětín, Restaurace U Frída, Pizza iNet, AKVA TYNA ZOO, Květinářství U Hrdých, p. Zíka, p. Krs, U Sekyrek – p. Sekyra.

Polygon

V sobotu 2.3.2011 jsme společně s několika členy JSDH Hosjsova Stráž vyrazili do polygonu na CPS v Plzni - Košutce. Na úvodních fotkách je rozcvičování, kde se všichni rozhejbou na nekonečném žebříku, kde je nutno vystoupat do 30m výšky. Potom je nutné dvacetkrát vytáhnout

a spustit závaží a nakonec si vydechnout na 200m na chodícím pásu.

Následuje samotná klecová prolézačka, kde při silném zakoupení v tunelech, chodbách, výstupech a skrz různé káčky musejí hasiči prolézt tento systém. Navíc je nutné dbát pozornosti, aby nikam nespadli nebo nenarazili. Pro postup podle standardních postupů v zakoupeném a neznámém prostředí.

Výsledkem tohoto cvičení je zdokonalení používání IDP, komunikace a spolupráce v neznámém prostředí a přivyknutí si na prostředí vyskytující se u požárů. Navíc se po úspěšném absolvování hasiči dozví i svoji spotřebu vzduchu a může z toho vycházet při použití u zásahu. Další fotografie naleznete na našich stránkách.

Mladí hasiči

Družstvo mladých hasičů se právě připravuje na další ze série jarních soutěží, která se bude konat 16. dubna 2011 v Nýrsku. V případě hezkého počasí se uskuteční v přírodě a budou tam některé netradiční disciplíny, například požární útok

v podobě soutěže žicích nebo hadicová štafeta.

Poslední soutěž, které jsme se zúčastnili, se konala též v Nýrsku a skončili jsme na 22. místě z celkového počtu šedesáti družstev. Zpravodaj: Filip Brož

Příběh si pěstete

Jaro nemešká

Okénko k sousedům

Nkteří z nás si jistě budou pamatovat na datum 2. 6. 1991. Toho dne německý kancléř Helmut Kohl a předseda české vlády Petr Pithart znovu otevřeli hranici přechodem a pohraniční přechodovou stanicí na nádraží Železná Ruda - Bayerisch Eisenstein. Letos je tomu již dvacet let. Toto datum vešlo do učebnic dějepisu. Toto ojedinělé nádraží nejen v ČR, ale i v Evropě má své originální dějiny, které byly vždy spjaty s politickou situací panující v obou sousedních státech. V květnovém čísle si připomeneme události, které v historii nádraží přecházely 2. červnu 1991, kdy byl obnoven železniční provoz této unikátní stanice. Události shrnul Jaroslav Opial.

-rh-

Už koncem března se letos vrátili první ptáci z teplých krajín. Hned po přeletu za sebou s úklidem a stavebními úpravami hnízda pro sebe i potomky. Samičky přilétají asi o týden později a mají už hotový příbytek. (Text a foto VCH)

Na Velikonoční pondělí se v sousedním Regenu jede velikonoční jízda koní, která je především náboženským aktem.

(Text a foto VCH)

POSEZENÍ KE DNI MATEK

Msto Železná Ruda, sociální komise Svazu zdravotně postižených Šumava si Vás dovoluují pozvat na posezení ke dni matek s kulturním programem 12. 5. 2011 v pensionu Böhmerwald. Předpokládáný začátek akce cca 17:00 hod. (Bude ještě upřesněno)

Blahopřejeme

V měsíci dubnu oslavují svá životní jubilea
Josef Šperl – Železná Ruda
Jiřina Doráková – Železná Ruda
Anna Vlachová – Železná Ruda
 Všem oslavencům přejeme pevné zdraví, štěstí a mnoho radosti ze života.

Správní odbor MÚ

Dům HORSKÉ SLUŽBY, Špičák 56, 340 04 Železná Ruda

tel. + fax: 376 397 100, pohotovostní číslo dispečera non-stop: 376 397 273

web: www.horskaslužba.cz, e-mail: hssumava@horskaslužba.cz

Vážení tená i,

3. dubna 2011 byl definitivně ukončen provoz v zimních stedišcích na Šumavě a máme tedy zhruba h letošní zimní sezónu z pohledu Horské služby. Zimní sezóna 2010/2011 začala pátkem 3. prosince 2010. Toho dne zahájila provoz velká zimní stediska na Šumavě: sportovní areály na Špičáku, Zadově a Kramolíně. Postupně byl zahájen provoz i v menších lyžařských stedišcích a od vánočních svátků zajišťovala Horská služba záchrannou činnost v plném zimním režimu. Služba byla zajištěna na stanicích Špičák, Sportovní areál, Zadov, Kvilda a Kramolín. Terénní stanice Prášíly, Kubova Huť a Nová Pec byly obsazeny o sobotách a nedělích, tedy ve stejném rozsahu jako v letech minulých. Dobré prosincové sněhové podmínky pilákal na Šumavě velký počet návštěvníků. Poslední týden prosince měl nejvyšší úrazovost z celé letošní zimní sezóny. V tomto prosincovém týdnu bylo ošetřeno 98 úrazů ve sportovních areálech, ale i ve volném terénu. Bohužel v tomto týdnu byla zaznamenána i jedna úmrtí, která však nebyla přímo ve spojení se sportovními aktivitami. Ve dvou případech se jednalo o neúspěšnou resuscitaci ve spolupráci s posádkou Zdravotnické záchranné služby (ZZS) u starších osob na Javorné a v Železné Rudě a v jednom případě se jednalo o těžké podchlazení s následkem smrti v oblasti Horní Vltavice. Během této zimní sezóny zasahovali záchranníci Horské služby Šumava celkem u sedmi případech, které byly indikovány dispečerem Zdravotního operačního střediska ZZS jako bezvědomí se zástavou oběhu. V jednom z případů bezvědomí v terénu se 22. ledna 2011 podařilo za použití automatizovaného externího defibrilátoru úspěšně resuscitace a zajištění základních životních funkcí šedesátiletého muže. Následně byl předán posádce ZZS.

Ze sedmi hlášených případů bezvědomí se podařilo ve čtyřech případech předat pacienta

posádce ZZS se zajišťují základními životními funkcemi. Úspěšnost je dána především dobrým vybavením záchranné Horské služby automatizovanými externími defibrilátory, které se na letošní zimní sezónu podařilo pořídit z finanční dotace Plzeňského a Jihočeského kraje.

Celkově za letošní zimní sezónu zasahovali záchranníci Horské služby Šumava u 696 případů. 190 případů bylo předáno posádkám ZZS k transportu a dalšímu odbornému ošetření v nemocnicích zařízením ve spádových nebo fakultních nemocnicích. V pěti případech bylo nutné transportovat zraněného vrtníkem Letecké záchranné služby. Tyto případy byly vyhodnoceny záchranníci a lékaři na místě zásahu jako velice vážné, s nutností šetrného a rychlého transportu zraněného na specializované pracoviště k dalšímu odbornému ošetření. Jednalo se o případy těžkého poranění hlavy, páteře, míchy, břišní nebo pánve. Během uplynulé zimní sezóny bylo v sedmi případech pátráno po ztracených turistech v terénu. Na těchto záchranných pátracích akcích naše technika najela 240 km a trvala celkem 18 hodin.

Bilance zásahů Horské služby na Šumavě během letošní zimy nijak nevybojuje ze statistik let minulých. Během uplynulých let se po ošetření lyžařů, snowboardistů, běžkařů a ostatních návštěvníků pohybovaly od 600 do 800. Velkou roli na podzim zraněných hrají povětrnostní a sněhové podmínky, které u návštěvníků a zájemců o zimní sporty. Druhá polovina zimy byla poněkud méně vydatná kvůli horším sněhovým podmínkám a dle informací provozovatel sportovních areálů byla návštěvnost mnohem nižší než v letech minulých.

Od 4. dubna přechází Horská služba na Šumavě do tzv. letního režimu a zajišťuje záchrannou činnost v pracovních obvoděch: Špičák v západní části Šumavy NONSTOP služba +420 376 397 273, Zadov v centrální části Šumavy +420 388 428 193, Kramolín v jižní části Šumavy +420 380 736 081. *Michal Janůra nám elší HS Šumava (Fotografie z archivu Horské služby dokumentují zásahy v terénu - ošetření zraněného na sjezdové trati.)*

Moje velikonoční blatouchy

Někdy se stalo, že na Velikonoce jsem vždycky pod šumavskými kopci. Jednou je bílo a jindy zeleno. Jako velikonoční zaječek to moc nechápu. Ouha, ekli mi, Velikonoce jsou pohyblivé svátky. Prý v západní části naší tradice Velikonoce připadají na neděli po prvním jarním úplu, tedy na březen nebo duben. Uplně tak já rád. Slovanský název svátku Velikonoce se vztahuje na "velkou noc", kdy byl Kristus vzkríslen. Na Velikonoce se na Šumavě často ještě lyžovalo a padal sníh. Někdy se stalo, že napadlo tolik sněhu, že se znovu rozjely lanovky. Tentokrát jsou velikonoční svátky později, v neděli 24. a pondělí 25. 4. Na Šumavě určitě zasáhne hodně lidí. Ale já, velikonoční zaječek, mám pocit, že si přivezou kola a ne lyže. Vždy první vyčistí a motorka i

brázdlí Šumavu už o prvním dubnovém víkendu a kolem nich rašila poupata blatouchů a já jsem se trochu bál. Byli vidět i poslední lyžaři v krajině. Bylo mi teplo, přesně podle pravidla rašících blatouchů. Rád bych se vás zeptal, co by se stalo, kdyby v polovině dubna napadlo dvacet centimetrů sněhu. Rozjely by se na Velikonoce zase lanovky? Myslím si, že už to žije. Blatouchy jsou tady! Podle pravidla rašících blatouchů bude letos zelená tráva. Když blatouchy rozkvetou, zima se už na Šumavě nevrací. V polovině dubna bude žluto a udrží se až do Velikonoc. Blatouchy jsou takové zvláštní kytky a já je mám moc rád. Kvetou jen krátce, vytvářejí koberec a nikdo je netrhá. Jsou totiž na divání a rychle vadnou. Ale jakmile rozkvetou, přichází teplo.

Takže letošní velikonoční pomlázka bude asi bez sněhu a já, velikonoční zaječek, budu bít hezky v suchu, ne jako někdy v březnu, kdy jsem se packami bojoval do sněhu. Takže, milé děti, moje stopy ve sněhu tentokrát neuvídníte. Já, zaječek polní, totiž žiju samotácky, jak pravě moudrá wikipedia. V malé hloučce se sdružuju jen v době pálení, to za jiných věcí v únoru a trvá až do srpna nebo do září. Vidíte-li tedy na poli pobíhat více nás zaječků, první z nich je naše milá samička nazývaná jinná zaječka a za ní přivede zaječků. Abych nezapomněl, jsem velmi zdatným běžcem, mám běžec 40 km/h a v nebezpečí až 74 km/h a dobežím k vám. Na Velikonoci budu mít našu, budu nosit dárky koledníkům. Tak ahoj, blatouchi!

Velikonoční zaječek

Ze školy i za školou

Exkurze do Terezína

Každý druhý rok jezdí žáci osmých a devátých tříd na exkurzi do Terezína. Letošek nebyl výjimkou a 28. 2. ráno jsme vyrazili. Po přezkusu jsme se ubytovali v Magdeburských kasárnách a spali do půlnoci v divadle na první část velmi nabitého programu. Nejdříve jsme absolvovali přednášku s diskusí na téma holocaustu a historie Terezína a zhlédli pásmo krátkých klipů s výpovědi pamětníků 2. světové války. Po obědě jsme si prohlédli

byvalé ghetto, Muzeum ghety, židovský hřbitov, krematorium a kolumbárium. Po návratu na nás čekal workshop na téma Efekt prohlášení, kde jsme sami odhalovali, jaký postoj mohli zaujímat lidé, jejichž se holocaustu přímo netýkal. Po večeři jsme si prohlédli film Poslední motýl, který nám přiblížil tzv. zkrášlovací akci Terezína, když měli toto ghetto

navštívit a zkontrolovat zástupci červeného kříže. Celý den byl velmi náročný, proto jsme byli rádi, že si žeme konečně záležet do postelí.

Druhý den byl v novém prohlídce Malé pevnosti, v zničených politických věznicích. Navštívili jsme místo, které bylo pro nás možná ještě prosovější a dřívejší než samotné ghetto. Podmínky, ve kterých museli žít, byly naprosto nelidské, zvláště v období nadvlády nacistů. Absolvovali jsme zde workshop týkající se případu uvězněných neřidovských roudnických studentů. Uvědomili jsme si, jak těžký byl život v protektorátu, kdy se do vězení mohl dostat každý, aniž by spáchal trestný čin. Po obědě nás čekala asi nejzajímavější část programu – beseda s pamětníkem. Bylo to velmi zajímavé vyslechnout si výpověď člověka, který to všechno doopravdy prožil. Exkurze na všechny velmi zapůsobila a na Terezín určitě nikdy nezapomenou.

Drobnosti

Okresní soutěž v recitaci

Ve čtvrtek 31. března se žákyně deváté třídy Karin Nováková zúčastnila okresní soutěže v recitaci. Bohužel nepostoupila do krajského kola, ale i tak jí děkujeme za reprezentaci naší školy.

Projekt Jeden svít

V úterý 22. března se žáci 6. a 7. třídy zúčastnili filmového festivalu Jeden svít. Tento projekt organizace Lidé v tísní. Jezdí po ČR a promítají filmy s mezinárodní problematikou. Toho stejného projektu se zúčastnili i žáci 8. a 9. třídy ve středu 23. března. Film, který shlédli, byl o viru HIV v Africe, kde je ním nakaženo 5,5 mil. lidí.

Tradiční spolupráce

Na začátku května škola přivítá své kamarády z Aldena (3. - 7. 5.). A následující týden se vypraví rudští školáci se svými učiteli oplátit návštěvu do Aldena. Všichni se těší.

Matematický klokan

V okresním kole matematické soutěže žák základních škol v kategorii 5. třídy obsadil velmi pěkné 7. až 10. místo Leona Marešová.

Blahopřejeme.

Z dojmů našich spolužáků :

1. Muzeum ghety a prohlídka muzea

Muzeum se mi líbilo, záleží na tom, jak jsem viděl milion jmen na tabuli a prý vodkyně říká, že jsou to jména lidí, jejichž mrtví leží pod těmi zdičkami. Kristýna S.

Zajímavá byla místnost se jmény lidí, které zemřely, bylo velmi smutné, kolik jich bylo. Takový jsem Terezín nečekala. Maminky s košíčky... Nemohla bych tam bydlet a nechat historii za sebou. Veronika P.

Muzeum se mi líbilo a zarazilo mě, kolik lidí tu nepřežilo. Anna – Kristýna P.

Nejvíce mě zaujala výstava obrázků kreslených dětmi z Terezína. Celkově na mě muselo zapůsobit zvláště mrtvým dojmem. Z každého koutku, z každého domu vyzařovala historie. Ivana D.

2. Workshop Efekt prohlášení

Na této inerci se mi líbilo, že jsme měli možnost se vžít do lidí, kteří byli prohlášení za nepřátele, které páchali nacisté. Mohli jsme zapřemýšlet, jak bychom se zachovali my. Tomáš N.

Tento workshop byl nejlepší. Bylo to velmi zamýšlené a hlavně jsem se do toho vžil. Jirka H.

3. Film Poslední motýl

Líbilo se mi, že film byl natočen přímo v Terezíně, v místech, kde byl velmi smutný. Líbilo se mi, že si hlavní hrdina dokázal udržet lidskost i v takových podmínkách. Zlatka V.

Díky tomuto filmu jsem si dokázala lépe představit, jak to tam tenkrát vypadalo doopravdy. Ivana D.

Dobře vystihoval situaci člověka, který je do Terezína.

Veronika P.

V místnostech okamžicích jsem měla slzy v očích. Anna – Kristýna P.

Nejvíce mě zasáhla scéna, kdy hlavní hrdina chce zachránit z transportu dívku pro své vystoupení a nacisté místo ní vybrali dítě, které pro vodku jet nemohlo. Tomáš N.

4. Malá pevnost

ŠOK! Nikdy jsem si nedovedla představit, jaké to vlastně podmínky v Malé pevnosti byly, teď už je to dobrý pocit z toho nemám. Kristýna S.

Celkově pro mě byl Terezín skvělý, ale Malá pevnost nejvíce. Nejhorší byly prohlídky celkové a životní podmínky v z... Veronika P.

Díky chladnému počasí to bylo v pohodě. Anna – Kristýna P.

5. Beseda s pamětníkem

Beseda byla skvělá. Možná i proto, že pan Karas neměl nic naplánovaného, všechno šlo z hlavy. Zároveň je to machr. Ondra P.

Výprávě velmi poutavé, ale podle jeho vyprávění mi přišlo, že to nebylo tak strašné. Ivana D.

Na besedu jsem se těšila nejvíce a neklamala mě. Bylo velmi zajímavé poslouchat, jak o věcech mluví člověk, který to prožil na vlastní kůži.

Veronika P.

6. Jak se tato exkurze dotkla pamětníků ?

Exkurze se mi líbila, ale bylo to hrozně smutné, sklí ujmí. Ale musíme v době 2. světové války. Že bychom si mohli přestat představit, jak to bylo, aby nás pak nenapadaly takové věci jako volit, na které strany, které prosazují podobné názory jako nacisté. Veronika P.

Uvědomila jsem si, že se máme velmi dobře oproti lidem, kteří žili v době 2. světové války. Že bychom si mohli přestat představit, jak to bylo, aby nás pak nenapadaly takové věci jako volit, na které strany, které prosazují podobné názory jako nacisté. Ivana D.

Uvědomila jsem si, jak si představit, jak to bylo, aby nás pak nenapadaly takové věci jako volit, na které strany, které prosazují podobné názory jako nacisté. Denisa S.

Uvědomila jsem si, jak si představit, jak to bylo, aby nás pak nenapadaly takové věci jako volit, na které strany, které prosazují podobné názory jako nacisté. Kristýna S.

Uvědomila jsem si, jak si představit, jak to bylo, aby nás pak nenapadaly takové věci jako volit, na které strany, které prosazují podobné názory jako nacisté. Anna – Kristýna P.

Až tam jsem si uvědomila, jak to mělo být. Židé tady žili a celkem se mě to dotkla. Zlatka V.

7. Je tato exkurze přínosná i pro další generace žáků a pro ?

Určitě, všichni musíme vědět, co se dělo a jaké to bylo. Veronika P.

Myslím si, že ano. Trávíme spoustu času v lavicích a stejně si to nedovedeme představit, jak když jsme tam, kde se to odehrálo a vidíme to prostě edí na vlastní oči. Ivana D.

Exkurze byla super, ještě bych klidně jela jednou, ale tak na 4 dny. Petra V.

Ano, ale dva dny jsou moc málo, chtěl bych to aspoň týden. Ondra P.

Určitě, kdyby se naskytla možnost se tam znovu podívat, rozhodně bych jel. Honza D.

Text a foto Zlatka Vörösová a Bára Faitová, žákyně 9. třídy

Dům, který zaujme

Kostel a fara v Hojsov Stráži (Eisenstrass)

Osada Hojsova Stráž nemla vlastní kostel ani kapli a obyvatelstvo chodilo na bohoslužby do Bavor nebo do Klatov. Teprve v roce 1380 byla založena fara a kostel v Dešenicích (Deschenitz) a v roce 1628 v Zelené Lhot (Grün).

Do roku 1785 byla obec „pifa ena“ k dešenické farnosti. Hojsovští, Hamerští a Zelenští chodili do kostela do Dešenic nebo do Zelené. V tomto období vzniklo zde množství kaplí a kaplí ek, ve snaze piblížit si Boha a zvlášt pro staré výminká e postavena byla tém

u každého dvora vlastní kapli ka. Nejstarší kaple v okolí byla bezesporu na Prenetu (1408), zasv cená svatě Kunhut . Již od roku 1758 m li Hojsovští vlastní faru, ale povolení k jejímu z ízení obdrželi teprve 28. 11. 1785 od dvorní kancelá e eské, ale biskupská konsisto v eských Budjovicích faru op t neobsadila a obec nadále pat ila k fa e Zelenohotské. Oficiální vlastní faru vlastnili hojsovští až v roce 1807, ale mše sloužili v privatní kapli na Schwarzgirghofu. Až v roce 1803 se za ali místní op t domáhat vlastní fary a kostela a zavázali se, že na vlastní náklady postaví alespo lokální d ev ný kostelík a z ídí h bitov. Tento d ev ný kostel z r.1808 sloužil až do roku 1825, kdy po úderu blesku celý sho el. V té dob po et obyvatel Hojsovy Stráže stoupl na

úctyhodných 1400 a nový kostel musel být v tši. Proto na návrh rychtá ského ú adu daroval svobodný královácký sedlák Josef Zelzer a Jakob Brandl pozemky o vým e šesti strych . Stavba byla dokon ena v r. 1826 a jeho podoba se zachovala dodnes. V tomtéž roce byl kostel zasv cen Neposkvrn nému po etí Panny Marie. Pi stavb kostela musel být p enesen p es silnici starý h bitov. Farnost Hojsova Stráž pat ila diocézi v eských Budjovicích a vikariátu v Dešenicích.

Prvním fará em byl Anton Klink (1808 - 1811) a varhaníkem Andreas Hammer, jenž zde sloužil až do roku 1827 i jako fará .

Varhany byly zakoupeny za 635 zlatých od dvorního dodavatele Josefa Gartnera v Praze a instalovány v r. 1834. Obec m la i sv j p vecký sbor, který vedl regent. Posledním regentem byl do r. 1945 Anton Grimuss. Kostelní hodiny byly vysv ceny v r. 1932. Farnost je dostaladarem. V r. 2000 byla provedena oprava krovu a byla položena nová krytina st echy. Na opravu kostela p isp li též bývalí rodáci, kte í zde po ádají pravidelné setkání. Dnes v kostele slouží mše páter Jandera ze Strážova

a odehrávají se tu hudební a kulturní akce. Vloni zde vystupoval nap . houslový virtuos Václav Hude ek a flétnista Ji í Stivín. I náš Železnorudský smšný sbor m l zde již n kolik koncert .

Organizátorem v tšiny t chto akcí je o.s. Spole nost Hojsova Stráž. Snaží se tak získat finan ní prost edky na opravu kostelních varhan.

Text a foto: Václav Chabr

Žijí mezi námi

Monika Najmanová - Tvá nalad ná do dur, ne do moll

Narodila se 16. února 1972, d tská a školní léta prožila v Nýrsku. St ední školu pedagogickou absolvovala v Karlových Varech, dva roky po maturit se provdala a s manželem zakotvila v Železné Rud . Spolu vychovávají dva syny. Je lenkou Železnorudského smšného sboru.

V Liduše i u pana Antoše

Od d tství m la ráda hudbu. Krom zp vu brzy cht la zvládnout i hru na n jaký hudební nástroj. Nejlépe klavír. Ale to rodi e odmítli. „To víte, panelák... Ale n kde mezi rodinným majetkem se objevily housle a bylo rozhodnuto,“ vysv tluje Monika, jak se dostala k prvnímu hudebnímu nástroji. Hodiny v lidové škole um ní ji bavily. Stejn ráda ale vzpomíná na

suplované hodiny u pana Antoše, když nebyl p ítomen její u itel houslí pan Bohumil Zima v LŠU v Nýrsku. „Pan Antoš byl velice citlivý a tolerantní. Nechal hrát žáka i obtížné v ci, upravil mu je tak, aby je zvládl a m l ze hry radost.“ V e h e na housle absolvovala dva cykly, jako samouk se nau ila na kytaru, klavír, zobcové flétny.

Škola, školka, školi ka

„Od svých ty let jsem na otázku - ím budeš, až vyrosteš?- setrvale odpovídala - u itelka ve školce.“ Je tedy nabílední, jakou st ední školu vystudovala. B hem studia oboru u itelství v mate ských školách pokračovala ve h e na housle, z níž i maturovala. Tehdy v Karlových Varech potkala osobnost, která ji hudební ovlivnila asi nejvíce, Ji ího Štrunce, proslulého dirigenta dív ího p veckého sboru školy. „Od mala jsem taky toužila být krasobrusla kou, tane nicí nebo sborovou zp va kou. A Štrunc nev domky zp sobil, že z stal jen sborový zp v.“ T etí osobnost, která p isp la k ší i hudebních aktivit Moniky Najmanové, byl profesor Václav Žilka, pr kopník lé by dýchacích cest prost ednictvím hry na zobcovou flétnu. Na Žilk v seminá jela poprvé do í ek v Orlických horách: „Nasedla jsem do vlaku a jela poprvé sama p es polovinu republiky. Vrátila jsem se hrdá na sv j cestovatelský

výkon a bohatší o nové podn ty pro hudební aktivity s d tmi.“ Tehdy se zrodila Monika, u itelka hry na nástroje. Nejprve flétní ky podle profesora Žilky, pozd ji si d ti - absolventi školky - a jejich rodi e vyžádali pokračování hodin i pro žá ky základní školy, až paní u itelce nezbylo n ž si vy ídit živnostenský list. Zájem neupadá, v sou asnosti má Monika t mác žák . Ve své škole ce vyu uje housle, zobcovou flétnu sopránovou i altovou a kytaru - „ne klasickou, ale táboračkovou, aby se naše tradice zp vu p i ohni nevytratila.“ V k žák má velký rozpytl, od ty let po v k n kolikrát plnoletý. Však Františka Strnada st. dob e známe. A paní u itelka ho moc chválí.

Rozfoukané písní ky

„Když už jsme se pravideln v novali h e na flétní ky, bylo mi líto, že d ti se nemají kde pochlubit, jak jsou šikovné. Tak jsem pro n v roce 2002 vymyslela sout ž Rozfoukané písní ky. Stala se z ní tradice. Ke konci kv tna už budeme mít desátý ro ník,“ p ipomíná. A nez stalo jen u sout ží flétnist . Od roku 2008 sout ží i klavíristé, kytaristé a komorní hrá í. Také se stala samoz ejmostí hudební vystoupení pro r zné spole enské akce a hudební ve ery. Hlavním cílem veškeré práce se zájemci o hudbu ale nejsou profesionální výkony. Jde o radost a dobrý pocit z hudby. „S d tmi d lám i jednoduché úpravy part , aranže, chci, aby se nebály projevit svá hudební p ání a samy i vyhledávaly, co by si cht ly zkusit.“

Barevné noty

Napadlo vás n kdy, jak se vlastní školkové dít u í noty? Každý tón má barvu, ba i jméno. „Všechno musí být hra,“ vysv tluje paní u itelka, „t eba navlékání korálek , kdy všichni postupn jakoby na nit navlékáme tóny - korálky.“ Notuje si vaše ratolesť? Zdá se vám, že má hudební nadání? Jestli jí ještě nejsou ty i roky, rad ji po kejte, abyste zájem neuhasilí. „ ty leté dít ,“ dovidám se, „zvládne zahrát tak dva tóny.“ V mate ská škole v Železné Rud to s Monikou Najmanovou zkouší v kroužku Veselé pískání, zdravé dýchání kolem deseti d tí.

Nejen hudba...

Sport, zejména sjezdovky, Moniku chytly: „Do maturity mne to v bec neoslovovalo, ale m í t i mužští mne p evchovali. Dnes si zimu bez sjezdovek v bec nedokážu p edstavit, je to adrenalin.“ V lét lyže vym ní za kole kové brusle nebo kolo, a když nemuzicírúje, jezdí. Zamilovala si hory, r zné ásti Alp rodina pravideln navšt vuje bu v zim nebo v lét .

Nakonec si Monika schovala další svou lásku, d tské letní tábory. Od roku 2004 jezdí každý rok do Kunkovic. Tábor má vždy téma, nap . indiánský život, prav k apod. Umíte si p edstavit prav kou hudbu? Monika ano. Je totiž její úlohou pro každý rok p ipravit zp vníky k tábora ku, upravit písní ky, aby odpovídaly tématu, vymyslet tábora kou hymnu, tábora kou ukolébavky... **To tedy klobouk dol !** (Zaznamenala V ra Drahorádová; osbní foto z alba M. Najmanové)

Rodinný d m, který byl postaven za n kolik dní

Na podzim minulého roku se mnoho lidí p išlo podívat na pozemek vedle Café Restaurant Avalanche na Špi áku. B hem n kolika dní tu vyrostl montovaný rodinný d m léka e Jaroslava Šucha. Šuch je ze známé plze ské léka ské rodiny, odmali ka jezdí na Špi ák práv tak jako jeho rodi e a pracuje v nemocnici v bavorském Grafenau jako anesteziolog. Jeho d de ek byl jedním z prvních léka . Horské služby na Špi áku, jeho otec je internista v Železni ní poliklinice v Plzni a matka je revmatoložka. Jeho bratr studuje strojní fakultu. Všichni rádi lyžují na špi áckých sjezdovkách. Po p tí letech od nástupu do bavorské nemocnice shrnuje Jaroslav Šuch své zkušenosti: „Je nutné um t e a být aspo trochu šikovný, pak není pro eského léka e v bavorském pohrani í problém,“ říká Šuch. „Myslím, že celá akce D kujeme, odcházíme byla dob e myšlená, mnoho eských léka by skute n mohli najít dobré uplatn ní v N mecku, ale celá akce nakonec nevzn la dob e. Naše nemocnice jsou špi kov vybavené, a p itom nemají na platy. Obtížnou situaci zdravotnictví je t eba vy ešit u nás, aby dob í léka i m li zájem pracovat p edevším doma a za d stojných podmínek,“ vrací se Šuch k nedávné akci eských koleg . V bavorské nemocnici si vyd lá p íbližn ty ikrát tolik jako na srovnatelném míst v esku. Do práce dojíždí ze Špi áku - proto vlastn d m stav l.

Majitel domu je lékař Jaroslav Šuch

Rychlost stav ní jeho domu na Špi áku byla razantní. Koncem lo ského roku Jaroslav Šuch už bydlel. Zeptali jsme se ho, jak stavba probíhala.

Pro jste se rozhodl pro montovaný d m? V Bavorsku je to obvyklý zp sob stavby. Rychlost vzniku domu m lákala. P i plánování jsem se musel vypo ádat s n kolika úskálími, která naše lokalita a mé pracovní vytížení skýtají. Jsou jimi místní specifické horské klima, tu vodnatý, tu kamenitý a místy skalnatý podklad, problematika napojení k sítím a v neposlední ad také vzdálenost p ípadných stavebních firem a dostupnost techniky k místu výstavby. O mých omezených asových možnostech denní kontroly stavby v etn ešení problém a koordinování firem ani nemluv . B hem získávání informací o opravdu rozmanitých možnostech stav ní domk mi padl do oka práv montovaný rodinný domek firmy Dennert. Byl to model Icon TRE 130 s užitnou plochou 144 m². V p ízemí je velká otev ená místnost s kuchy skou a obytnou ástí a v pat e t i pokoje a prostorná koupelna. St ešní krytina je z glazovaných tašek, okna jsou izolací plastová dvojskla.

Vypadá to, že stavba rychlého domu má jen výhody. Má také i nevýhody?

Výhodu tohoto typu montovaného domku vidím p edevším v rychlosti a jednoduchosti výstavby na míst a relativní nezávislosti na ro ní dob a po así. V mém p ípad se jednalo o ty i betonové moduly opat ené dostate n silnou izolací, které se je ábem usadily na podkladovou desku i pasy a stavebnicovým systémem b hem jediného dne doplnily o další sou ásti stavby až po st echu. Funguje to díky p esnému zpracování za sucha v továrn , kde se vše b hem zhruba jednoho m síce p ed plánovaným datem stavby p ípraví, vysuší v peci a opat í všemi rozvody, obklady atp. Tedy ješt p ed dovozem na místo stavby je d m hotov prakticky skoro „na klí “. Nevýhodou m že pro n koho do jisté míry být volnost v prostorovém a tvarovém plánování stavby, protože na výb r máte n kolik desítek variant a tvar . Cena je po zamyšlení se nad nevyhnutelnými vedlejšími náklady p i klasickém zd ním stav ní tém srovnatelná, vyjde po

D m, který p ivedli a sestavili

p epo tu na cca 3,5 miliónu K .

Jak to celé asov probíhalo?

V první fázi bylo nutné upravit pozemek, vylít základové betonové pasy a p ípravit napojení sítí jako u každé b žné stavby. To zabralo asi dva týdny, následující ty i týdny jsme pot ebovali k vytvrdnutí betonu. Druhá etapa už byla samotná montáž domu, která ovšem zabrala jen neuv ítelné ty i dny. Zdá se to nemožné, ale díky propracované technologii a celodennímu pracovnímu nasazení osmi lidí se to poda ilo bez sebemenších zádrhel . Po p íbližn dvou týdnech byl pak zapot ebí ješt pátý den k dokon ení omítky a dolad ní nedostatk . My všichni, kte í jsme tempo výstavby pozorovali p kn zpovzdálí, jsme myslím byli velmi mile p ekvapeni výsledkem. Já osobn mohu tento typ výstavby v ele doporu it jako vhodnou alternativu ke klasickému stav ní, nebo možná i p ed il má o ekávání. Mám radost, že se nám podle reakcí okolí pom m vhodn poda ilo „zasadit“ domek mezi stávající výstavbu... Na video ze stavby je možné podívat se p es vyhledáva google, do kterého zadáte APB Plze – stavba RD Špi ák ze 12. 10. 2010 nebo obdobn p es YouTube.

A zkušenosti po p í roce provozu?

Velmi kladn hodnotím tiché tepelné erpadlo, které vytápí d m. Ušet ím tak dv t etiny obvyklých náklad na vytáp ní. Dobrá je i hluková a tepelná izolace. Výhoda je i to, že d m vlastn sedí na t ech železobetonových pasech a mezi ním a zemí je vzduchová mezera. Spíš m trápí, že pozemek je p íliš vlhký a p emyšlím, jak vylepšit systém odvodn ní. Celkov jsem ale spokojen.

rozhovor –rh- (foto ze soukromého alba majitele)

Slavnosti osvobození Železné Rudy americkou armádou 2011. Tak jako každý rok i letos se sejdeme v sobotu 7. kv tna u Loveckého záme ku, abychom společ n oslavili tuto významnou událost našeho m sta. Na setkání s vámi se t ší Železnorudský klub. VCH

Vodácká sezona již za ala

V sobotu 2. dubna mohli nedo kaví vodáci poprvé v tomto roce sjet eku Vydry a Otavu. Nejfrekventovan jší byl úsek mezi e kovou pilou a Rejštejnem. Avšak ti nejdovážn jší jeli autem až na Modravu, odkud vyráželi p es velmi obtížné úseky v prostoru Antýglu a Turnerovy chaty. Zde vodáci na kajacích s malým ponorem projížd í pe eji mezi obrovskými kameny, aby pod mostem u elektrárny byli vtaženi do velmi rychlého sjezdu pes kamenitý jez.

Na snímku - na soutoku Vydry a K emelné, kde za íná Otava, bývá p i zahájení vždy živo
Text a foto: Václav Chabr

Naši podnikatelé a služby

Václav Fiala a jeho manželka – ZOOFARMA BRÁLNÍK

Mám pocit, že dobrý podnikatel si musí umět trochu hrát. Jako by chtěl z kamínků sestavovat mozaiku. Ty kamínky bere, istí, prohlíží proti slunci a dává na své místo. Devatenáct let už bránické kamínky na místě vzdáleném deset

minut od železniční stanice Hojsova Stráž-Brábník manželé Fialovi přerovávají, opracovávají, istí a leští. Podalo se jim vytvořit útulné místo na Šumavě, kde je pořád otevřeno, kde je prostor pro hru dětí, pro zvířata i pro modlitbu. Z farmy se dá dojít na Pancíř a Mstek nebo na druhou stranu na černé a čertovo jezero, Statek a na Ostrý. Ideální místo pro naberání nových sil, pro výlety vlakem na českou i bavorskou stranu, pro turistiku, pro běžecke lyžování, cyklistiku nebo sjezd (Ski areál a Bike park Špičák jsou odtud jednu stanicí vlakem).

Sedíme v hospodě Zoofarmy pod nápisem „Nekouřme, pouze venku“ (všimněte si, žádné kouření zakázáno!), pod starým německým erbem panství Frischhof s kresbou koně, pod obrázky hokejistky Drahomíry Fialové, pod leteckými pohledy na hřebek Mstku a dole se vinoucí trasa na Špičák. „Tady sedíme vlastně ve chlívě“, říká lakonicky pan Fiala. „Chlív byl v roce 1989 těsně před zbouráním.“ Pan Fiala, nenápadný a laskavý lovek, povoláním zootechnik, vypráví, jak vznikla jeho láska k Šumavě. „V šedesátých letech jsem chodil na zemědělskou školu v Klatovech a pan uitel Zajíc s námi jezdil na Šumavu, vystoupili jsme na Mstku (dnes stanice Hojsova Stráž-Brábník) a on nás pak táhl přes hřebek až na Šukačku.“ Setřídou tedy Václav Fiala chodil třicet let předtím těsně kolem místa, které později koupil. Vzpomínám si, že tehdy stála na místě dnešní zoofarmy stáj, vedle zdevastovaná kaplička a uvnitř kapličky krychle soli pro dobytek. Bylo to kousek od turistické cesty na Mstek. Do revoluce tu hospodařil Státní statek Dešenice. Snad neúplně špatně, ještě těsně před revolucí přistavil moderní, širokou stáj.

Místo s krásným výhledem

Pan Fiala si oblíbil tohle mimořádné místo s výhledem na hřebek Špičáku, Svarohu a Ostrého, s údolím Hamru tak daleko na dosah ruky, s vlnovkou trávy, loukami a potoky. „Do roku 1946 tu žili a pracovali Němci na statku zvaném Frischhof, ti byli odsunuti a začal tu hospodařit Státní statek. My jsme v osmdesátých letech jezdili do nového rekreačního zařízení Svazu družstevních rolníků na Brábník a na začátku devadesátých let jsme v něm dokonce na pár tvrdých metrech bydleli“, vypráví pan Fiala. To už se rekreační ka jmenovala Hotel Fanda. Ten je dnes prázdný a před ním jsou hromady sutě. V té době Fialovi měli již schválený privatizační projekt turistické

Zoofarmy. „Objekty a pozemky jsme na začátku 1993 přebírali bez dobytka, ale se sedmi lennou tureckou rodinou“, vzpomíná pan Fiala. „Manželka kývla, že sem do toho se mnou půjde. Turky jsme po různých peripetiích odstěhovali v roce 1995.“ Paní Fialová je stavačka, takže její stavební nápady byly k nezaplacení. Objekt s obytnou částí a p vodními stájemi zrekonstruovali Fialovi s pomocí přátel od sklepa až na půdu.

Agroturistika

Po deseti letech tu v celkové investici 5 milionů Kč vznikla hospodárna, dílna, sauna s bazénkem, ubytovací prostory s kuchyní pro hosty, jídelnou a klubovnu pro děti, kotelná na dřevoplyn, ohřev vody solárními panely. Istíka. Parkoviště. Vybudovali také pastevní areál s 15 km ohrad a se 120 hektary luk a pastvin. Nakoupili stroje. Ubytování má pět dvoutýlých pokojů s příslušenstvím, stojí 240 Kč na osobu a na noc bez snídaní. Kaplička byla rekonstruována a je dnes opět pietním místem. Poslední stavební akcí Fialových bylo zastřešení hnojiště – třímilionová investice. Ve stáji je základní stádo krav (35-40 kusů), základní stádo ovcí (do 30 kusů), prasata a selata a jeden koník. „Ten je jen pro parádu, není využitý ani na ježdění, i když dříve ho jízdu první ke koníkově“, říká pan Fiala. Více koní neplánuje.

Host se tu cítí jako na farmě, ale má klid a krásný výhled. Je to ideální místo pro městské rodiny, jejichž děti ztrácejí kontakt s venkovem. „Selátka, to je dnes ukrutná atrakce pro děti“, říká majitel. Lze tu i posedět venku na terase u ohně, rozžít jehněčí nebo zavést děti do stáje nebo k rybníku Brábníku, kde prý žijí pohádkové bytosti. Hosté nemusejí odjet s prázdnou. Kromě zážitků si mohou domluvit odkoupení tebeba pro lky prasete nebo zabijákových výrobků. „Tvarohy, jogurty a máslo už nemáme.“ Pro? „Dojení mléka a výroba produktů z mléka jsou asovnárné a mimo turistickou sezonu není odbytk“, vysvětluje pan Fiala.

Návštěva z N mecka

Musí to být hezké, když si Fialovi mohou na chvíli sednout na terase a dívat se do údolí Hamru na svá stáda. Není to ale vždycky v poklidu. „Jednou, tak před dvěma lety jsme seděli u stolu a dole tróubí vlak“, vypráví pan Fiala. „Netroubil normálně, ale dlouze, to jsme viděli, že se něco děje. Letíme tam a vidíme, že celé stádo krav je na nás pu trati, kde zrovna opravovali propustek. Krávy proboily provizorní ohradu a utekly. Podobně p řehody ale podnikání v zemědělství obas p ináš. “ N kdy se objeví i zajímavé návštěvy. „Jednou sem přišli potomci p vodních německých hospodářů, kteří tu hospodařili tři sta let na statku Frischhof. Muž, který pamatoval odsun, s manželkou. Druhý rok přijela už jen ta paní s dcerou, protože muž

zemřel. Přinesla dvě nové kůžky a obrázek, v něm, které si ze statku vzali před odsunem. Chceli, abychom je dali do opravené kapličky, bylo to přání jejího zesnulého manžela.“ Jindy tu sedlo šedesát Němců, které zajímalo, jak v letech hospodaříme. Dali si kávu a dorty. Mysleli si, že tu budou chodit v hnoji, a byli překvapeni. Chodili sem obas Němci, kteří mají v Hojsovcích hroby předků. My jsme byli v Bavorsku na exkurzi na zemědělských farmách a zjistili jsme, že tam mají sedláci v tšší respekt a volnější ruce z hlediska ochrany přírody a dalších omezení v jejich inosti.“

Šumava je krásná, ale zaostává

Zoofarma Brábník má otevřenou denně kromě podlín od 16 do 21 hodin, ale otevíráce doba se řídí podle hostů. „Večer otevíráme denně, každý tu může zazvonit a dát si kafe, pivo, klobásu nebo tlaenku“, říká majitel. A co kdyby si ubytování hosté chtěli udlat výlet přes hřebek Ostrého a skončili by bez auta v bavorském Lohbergu?“ ptám se. „To není problém, dojeďte pro ně“, říká majitel. Fialovi by uvítali strojov upravené běžecke trasy, které by jejich hosty dovedly na běžecke magistrálu ke Statečku nebo na Pancíř. Uvítali by znovuvybudování Lávkové cesty nad čertovým jezerem, obnovu Juránkovy chaty v etně ístupové stezky, prodloužení pancířské sjezdovky smrem do bránického údolí. „Jezdíme obas do Krkonoš a do Jeseníků. Tam je každý rok něco nového. Tady na Šumavě je to sice krásné, ale pořád zaostáváme.“ Fialovi mají ještě jedno přání: dvoukilometrový úsek cesty z hlavní silnice (odbočka nad Hojsovou Stráží), v majetku města Železná Ruda, je v dezolátním stavu. Její oprava je přáním všech lidí trvale žijících na Brábníku a majitel chat a chalup v údolí, v etně jejich návštěvy. „Hosté z města mívají přkná auta a rozbitá silnice jim vadí. Trasu používá i spousta cyklistů. Ale stejně se sem všichni rádi vrací“, říká pan Fiala. Hospodařství Fialů se zatím rozšiřovat nebude, farmář je dnes 63 let. „Jestli se sem vrátíme naše děti, to nevíme. Nejstarší dcera žije s rodinou v Praze, druhá zatím žije ve Švýcarsku. Tam hraje a píská hokej. Tebyla na mistrovství světa žen na Islandu. A tetě dcera studuje na gymnáziu v Plzni. Kdoví, jestli je to sem potáhne“, uzavírá pan Fiala. Kontakt na Zoofarmu u Fialů: farmabracnik@seznam.cz tel. 376 390 244 nebo 606 751 376.

Radovan Holub

Zoofarma Brábník

D ti spaly s Andersenem

M stská knihovna uvítá všechny návštěvníky, otevřeno je v pondělí a úterek od 14:00, v úterý od 13:00, zavírá se v 18:00. Najdete zde ti po ita e p ijožené k internetu a dev t tisíc knih k vyp j ení. Stále je v knihovně k dispozici n kolik stovek knih k rozebrání zdarma, které knihovna dostala a již je ve svém fondu má. P ij te si vybrat i vy.

Prvního dubna prob hla v celé eské republice již jedenáctá Noc s Andersenem. V roce 2000 uspo ádala Knihovna Bed icha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti první ro ník akce a každoro n se po et ú astník zvyšuje. Letos se spole n etlo na 1040 místech u nás, ale i na Slovensku, v Polsku, v eských školách bez hranic v Ženev , Draž anech, Pa říži, Londýn a dokonce i v Baltimoru. V knihovnách p espalo 40 tisíc d tí. Naše knihovna se p ipojila podruhé, pro velký zájem byla nakonec letošní Noc s Andersenem za odměnu pro d ti, které pravideln chodí do knihovny a rády tou. Všichni se sešli p ímo na apríl se spacáky a dobrou náladou. Celý ve er byl v novaný pohádkám Hanse Christiana Andersena, na jehož po est se celá akce koná, ale i Václava tvrtka, který m 14. dubna sté výro í narození. etlí jsme pohádky, luštili k řízky, hráli hry a nakonec jsme se vydali hledat poklad do tmavých chodeb školy. Ve er jsme zakon ili venku vypušt ní m velkých lampion . Na noc se všichni uložili pod regály knih, etlí a povídali,

no, spánku jsme se moc nedo kali. V ím, že na Noc s Andersenem budou všichni vzpomínat v dobrém. Moc d kuji Mirce Valešové z Javorné, která p ijela a jako loni mi s d tmi velmi pomohla.

Nové knihy

Za poslední m síc p ibylo do knihovny mnoho knih jako dárek k Mezinárodnímu dni d tské knihy, který p ipadá na 2. dubna. Nejmenší jíst pot ší knížky o mašinkách, P íb hy medvídky Pú – pro musí pršet, Kocourek se vrací od Michaely

Hrachovcové nebo dva díly o Bá e a Flí kovi od Evy Beš ákové. Pro d ti již od p ti let napsali Daniela Krolupperová a Miloš Kratochvíl spolu s Eliškou Haškovou Coolidge knihu Draka je lepší pozdravit aneb o etiket , kde v pohádkových p íb zích d tem p ibližují základy slušného chování.

Malé tenáky si mohou p jovat nové knihy o Mo ských vlách od Gilliana Shieldse, p íb hy o císa ovn Sisi nebo kucha ku medvídky Pú. V tší holky mají p ipraveny knihy Karen McCombie – Alice a dost dobrá rodinka, Šílená megastydlivka a Šílen ulítla Tilda nebo Jen po kej, Winono a Jeny Oldfield.

Pro d ti od 9 let máme vtipné p íb hy Pavla Šruta o Lichožroutech, tvorech, kte í žerou ponožky, Dalmatina na út ku od Lucy Daniels, moc p knou knihu Tomáše T my Gravition o cest kolem sv ta v létajícím stroji d de ka Alfonse, Piráty Michaela Coxe, Prašt né vynálezy od Nicka Arnolda, knihy Terryho Deary D jiny Francie a Loupežnické Vikinské výpravy, ilustrovanou encyklopedii velkých stroj Johny Kirkwooda Oceloví giganti a komiksy Futurama

nebo Asterix a La Traviata.

Starší si mohou p e íst P íb hy Silmarillionu od J. R. R. Tolkiena z Prvního v ku Sv ta p edcházející dob Pána prsten .

I pro dosp lé jsou tu nové knihy. Bokovka je humorný román o pánské jízd od Rexe Picketa, Dve e, detektivní román Eda MacBaina nebo Klí soudného dne, dobrodružný román plný záhad a nap tí Jamese Rollinse. Kniha P šky nap í Evropou Nicholase Crane popisuje jeho cestu po horách od Pyrenejí až do Turecka. Brat i Pavl skové napsali souhrnnou knihu o automobilce Lotus, od jejich po átk až po vývoj závodních aut. Švédský manželský pár Ahndorilových napsal pod pseudonymem Lars Kepler thriller Hypnotizér, který má velice dobré ohlasy, podobn jako trilogie Milénium jejich kolegy Stiega Larssona.

V nové nabídce je i n kolik knih pro dámy, nap íklad novinka Simony Monyové Citová divo ina, historická romance Panenka pro královnu od Christine Trent, Divoké dítk od Janet Chapman, letošní novinka od Nory Roberts Na r zích ustláno a Cesta asem. Od autora Páté dohody Dona Míguela Ruize p ibyla kniha životních moudrostí Láska, vztahy, p átelství.

Náš pan doktor Tomáš Lebnhart shrnul své zkušenosti o lé ení a v nakladatelství Grafia mu vyšla kniha Svléknul jsem bílý pláš , v knihovně si ji m žete p j it stejn jako všechny výše jmenované. T ším se na vaši návštěvu.

Text a foto: Martina Najmanová, knihovnice

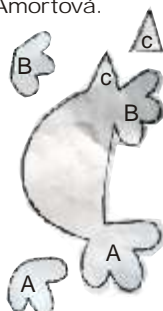
Tvo ení pro radost

Míla Amortová, o níž jste mohli íst v ŽŽ . 2/2011, nabízí návod na výrobu velikono níh dekora níh slepí ek.

Budeme pot ebovat tvrtku, barevné papíry nebo barvy, klacík nebo špejli, noviny, lepidlo, papírovou trávu nebo zelený skartovaný papír, malý kv tiná ek nebo kelímek polepaný zma kaným balicím papírem.

Na slepí ku vyst íženou podle šablony p ilepíme h ebínek a zobá ek z barevného papíru, dozodobíme odst ížky nebo je vybarvíme. Pro ízneme zá ezy, jimiž propleteme klacík nebo špejli. Postavíme do prázdné nádoby, vycpama zma kanými novinami a dozodobíme zelenou papírovou trávou a kyti kami nebo taky jinak dle vlastní fantazie.

Radost z tvo ení a krásné Velikonoce p eje Míla Amortová.

Osv tlené svahy pot etí

Cht í bych reagovat na lánek v únorovém ísle ŽŽ, strana 20 „Z dopis tená “. Je zde zmínka o osv tlených svazích na Šumav . Nás samoz ejm zajímá Železná Ruda.

V roce 1958 byl osv tlen svah v Žel. Rud nad tunelem, kde dnes stojí objekty s názvem Strnadovy boudy, do r. 1989 rekrea ní st edisko Pozemních staveb Plze Jako dítk jsem na tomto kopci lyžoval s místními d tmi i dosp lými. Bylo zde uspo ádáno n kolik lyža ských závod ve slalomu. Pikantní na tomto lyžování bylo, že jsme mohli zadními okny nakukovat do sálu U Princ , kde tém každou sobotu byl bál nebo n jaká zábava. Hlavním d vodem vybudování tohoto osv tlení bylo prodloužení asu lyžování o sobotní ve er, hlavn pro ty, kdo p ijeli jen na ned li (v sobotu se pracovalo). Rok zhotovení osv tlení si osobn nepamatuji. Ale ješt jsou zde ob ané, kte í vlastní práce provád li (Ladislav Pešek). O toto dílo se nevíce zasloužil pan ermák st. (p vodní vlastník dnes Zlomené lyže). Rok uvedení do provozu mi potvrdili pan Karel Hloužek ze Švihova, neúnavný lyža ský nestor, který ješt dnes brzdí svahy v okolí Rudy, pan Ji í Hejman, pan Halfar, jíst by se našlo mnoho dalších. Další osv tlený svah byla louka nad nádražím u lesa (dodnes tam stojí dome ek, odkud se osv tlení poušt lo). Tento svah byl osv tlen v roce 1962 a zárove zde byl v té dob zhotoven jeden z prvních vlek (há ek). Nejde mi o polemiku s Emilem Kintzlem, ale o informaci co zde v Železné Rud bylo t sn po jejím otev ení.

Václav Nový

Trocha historie nikoho nezabije

Velikonoční zvyky a obyčejy

Velikonoce jsou nejvýznamnějším církevním svátkem. Píipomínají umení a vzkříšení Krista. Navázaly pravděpodobně na židovský svátek pesach (odtud latinské označení pascha) jako památku vysvobození Židů z egyptského zajetí. Velikonoce jsou pozstatkem roku ízeného souasně sluncem (slunovrat) a měsícem (úplněk), proto je jejich datum pohyblivé.

Velikonoční období začíná Popelními stědou a trvá do Božího hodů velikonočních. Protože Velikonoce nemají v kalendáři pevné datum, připadá 1. postní neděle na dny od 8. února do 14. března a šestá od 15. března do 18. dubna.

1. neděle postní (Invocavit) se někdy nazývá černá, že ženy vymýly pestré oděvy za černé. Jiné označení je neděle pušálka podle pokrmu z namočeného a usmaženého hrachu.

2. neděle postní (Reminiscere) si získala český název prázna podle postního jídla pražma. Je to staroslovanský pokrm z praženého nedozrálého obilí. **3. neděle postní** (Oculi) se říká kýchavná podle povry, kolikrát kdo tuto neděli kýchne, tolik rok bude ještě živ, jinde že za tolik rok zemře. Snad to souvisí s druhem moru, jenž se projevoval kýcháním. V 16. století se psalo: „Jakž kdo kejchl, hned náhle umřít musil.“ Lidé obávající se, aby z toho kejchnutí neumeli, vinšovali sobě „Pomáhej Pán Bůh nebo Pzdrav t Pán Bůh.“

4. neděle postní (Laetare) bylo možno post uvolnit. Změnila se i barva rouch v kostele z fialové na růžovou. Od úlev povstal název družebná. Mládeži bylo povoleno sejít se na návsi a pověsit se. Název družebná se vykládá od družby, nebo právě o tuto neděli chořoval družba se ženichem navštívít dom, do něhož chtěl přijít o velikonoční pomlázce na námluvy.

5. neděle postní (Judica) nazývána smrtelná i smrtná, ba i černá byla t sněženka před Velikonocemi. V kostelích se na oltářích zahalovaly kříže. Tato tradice sahá asi až do staroekeských poátků církve, kdy kříže ještě nenesly postavu Krista, byly však často zdobeny filigránem, drahými kameny, kamejemi apod. Aby výzdoba nerušila vážnost postní doby, zakrýval se celý kříž. O smrtelné neděli se vynášela smrtka. Zvyk se nejspíše vyvinul z pohanské oslavy konce zimy a poátku jara. Smrtka bývala z hadrů slámy, mívala bílou reznou košili, někdy korále z vyfouknutých vajíček. Mládenci i dívky ji za zpěvu vynesli na dvéřích tyčích ze vsi a svrhli do potoka. **6. neděle postní** (Palmarum) květné se připomíná Kristův vjezd do Jeruzaléma, kde ho vítali palmovými ratolestmi. Na památku toho se svítily palmové listy, u nás převzaly tuto funkci v tvíky jívy - kořky (ratolesti, kořata). Se svícny kořkami se prováděly rozmanité praktiky. Zastrkávaly se za domácí kříž, za svatě obrázky nad stolem, staré se pářily. Lidé ten den na sebe oblékali ty nejlepší šaty

Po květné neděli následuje týden pašijový neboli svatý.

Sazometná stěda patří ještě k postním dobám. íkávalo se jí škaredá, sazometná i smetná, protože se toho dne vymetaly komíny. Škaredá prý od toho, že se Jidáš škaredil na Krista. Proto se podle lidové víry nesmí nikdo toho dne mrařit, jinak se bude škaredit po všechny stědy v roce. **Zelený tvrtek** nepatří ve staroekeském pojetí k tzv. velikonočnímu týdnu. Od 2. století k němu patří Velký pátek, Bílá sobota a Neděle Zmrtvýchvstání. Ve stědovku zvířata myšlenka

zdráznit jako samostatný celek umení Pán, proto byla vydělena velikonoční neděle a jako náhradní den ke týdnu idání Zelený tvrtek. Teprve po 2. vatikánském koncilu bylo obnoveno staroekeské pojetí a velikonoční týdnu zařazená ve dnešní mši na Zelený tvrtek a končí nešporami o Neděli Zmrtvýchvstání. Zelený tvrtek je doložen již ve 12. století, odvozen snad od zeleného mešního roucha, jež se toho dne užívalo. Toho dne se měla jíst zelená strava (špenát, různé druhy zelí) aby byl člověk celý rok zdrav. Kostelní zvony z toho dne při mši naposledy, pak umlkou až do Bílé soboty, prý odlétají do nebe.

Povry o Zeleném tvrtku

Zvoní-li na Zelený tvrtek naposledy zvon, má člověk cinkat peníze, aby se ho držely. Zvoní-li se paličkou o hmoždí, stavení opustí hmyz i myši. Někde bylo zvykem, že jeden z chlapců po zátku mše vyběhl ven a pelášil pryč. Ostatní děti se pustily za ním s klapkami a hehta kámi. Honěný chlapec měl být zrzavý, aby představoval Jidáše. Při pronásledování se volalo „Jidáše honíme, klekání zvonníme, přitom se modlíme.“ Toho dne lidé vstávali brzo ráno, rodina se společně pomodlila, potom se všichni omyli rosou, jež měla zabránit onemocnění lišejí a dalšími neduhy.

Velký pátek je v katolické liturgii dnem velkého smutku, nekona se mše a bohoslužba je složená jen ze čtení textů a zpěvů. Dležitou součástí pobožnosti je odhalení a uctvení svatého kříže. Velký pátek je dnem, kdy je třeba myslet na spásu. Povry o Velkém pátku jsou spojeny s vírou v arodnicí a hledáním ochrany před uhranutím. Na Velký pátek se nemělo nic dělat v domácnosti, protože s takovými předmety by se dalo arovat. Především na dojku a sítko cezení mléka m levsodym dávat bedlivý pozor, pokud chtěly ochránit krávy před neistými silami. Nesmělo se hýbat zemí, pracovat na poli ani v sadu. Nesmělo se také práť prádlo, prý by se místo do vody namácelo do Kristovy krve. S Velkým pátkem byla spojena i víra v magickou sílu země a zářky, které se toho dne dají. Podle povry se země na krátkou dobu otevírala, aby odhalila na krátkou dobu poklady. Proto bylo vidět ve větr o Velkém pátku na opuštěných místech hledat poklad. Poklad prý označovalo světlé nebo zářící kvetoucí kapradí, případně otvor ve skále i zdi z něhož vycházela zvláštní záře. Toho dne se na několik hodin otvíral i Blaník. Někde v ilii, že na břeh vycházejí z vody vodníci a prohánjí se na koních.

Bílá sobota je spojena s obřadem žehnutí svítil (lucernariem), přičemž se zpívají žalmy. V eškém prostědí se na Bílou sobotu svítil ohepřed vchodem kostela. Doma se uhasila všechna ohniště a před kostelem vložila hospodyně na hraničku vlastní polínko. Když kněz ohep osvětil, vzala žhavý oharek domů a zapálila jím ohep nový. Z oho elých d ev se zhotovovaly křížky, které se nosily na pole, aby dobře rodilo, popelem z posvěceného ohně se sypaly louky. Někde bylo zvykem dávat uhlíky na trámy domu na ochranu před požárem. Církev povry odmítala, proto platil ještě poátkem 20. století příkaz ohniště po vykonání liturgického posvěcení ohně zalít vodou, aby se popel

znehodnotil.

Vzkříšení

Je slavnost oblíbená v celé střední Evropě. Z „božího hrobu“ v kostele se vyzvedla monstrance s Nejvyšší svátostí a také Kristova socha nebo obraz, které se v průvodu nesly obcí. V době baroka se nad monstrancí nesl baldachýn, průvod se honosil etnými korouhvemi, svátěním krojem lidu a později uniformami spolků.

V neděli na **Boží hod velikonoční** se svítily velikonoční pokrmy - beránek, mazance, vejce, chleba a vína. Toto svěcení mělo kromě symbolického významu i praktický podtext. Po období dlouhého postu by mohl náhlý přechod k tučné stravě přivodit obtíže. Na Šumavě lidé v ilii, že vzpomínka na to, že člověk jedl o Boží hod velikonočním posvěceného beránka, poměje nalézt ztracenou cestu zbloudilci v lesích.

K Pondělí velikonočnímu se neváží žádné liturgické úkony. Toho dne se odbývala pomlázka, velikonoční hodování. Zvyk sám je z ejm velice starého původu, stejně jako zdobení vajíček - kraslic. Původně šlo z ejm o magický obřad, jehož se účastnili dospělí, asem se posunul do polohy zábavy - dle domů se chořovalo se spletenými pomlázkami, převážně z vrbového proutí, zdobené stuhami. Jímí muži šlehali dívky i ženy v domácnosti, vinšovali a dostávali malovaná vajíčka. Od pohanských dob bylo vejce symbolem života, snad právě proto se spojovalo s oslavou jara. Mnohde bylo zvykem, že v úterý chodila s pomlázkou d vata, někde místo ní polévala chlapce vodou, aby byli svíží.

Bílá neděle, první neděle po Velikonocích. Název dostala podle bílého roucha, které nosili toho dne novokřtěnci naposledy.

Zpracoval Roman Gíla, muzeum Šumavy Sušice - pracoviště Železná Ruda s použitím knihy Vlastimila Vondrušky Církevní rok a lidové obyčejy

Ruční malovaná pohlednice z roku 1910 pro redakci všem ténám p řijemné Velikonoce.

Fotbal na Rud se probudil ze zimního spánku Úsp šná reprezentace

Po zimní přestávce se nám opět rozbíhá jarní část fotbalových soutěží, do kterých zasáhnou i naše mužstva. Žáci za ali 10. 4. bojovat o titul přeborníka okresu, kde si vítěz v polovině června vystaví vstupenku do krajské soutěže. Mužstvo dospělých rozbohuje již na konci března a B mužstvo dospělých zahájí jarní část 17. 4.

V roce 2011 jsme pro vás připravili i několik novinek. V dubnu začneme s jinými aktivitami mladší přípravky; trénovat budou dvakrát v týdnu a důležité informace se dozvíte ve škole i ve škole formou informačních letáků.

Tímto také zveme zájemce z naší předškolní a školní. Další novinkou je návrat staré gardy.

Chci vás informovat i o změnách, které nastaly ve vedení FJ SRK. Stávající vedení ve složení Václav Mach, Karel Markel st. a Václav Šnášel nahradili nově: Rudolf Pavel, David Greiner, Vít Zslav Hájek, Josef Škach, Jakub Leheka.

Kompletní rozlosování všech družstev na jarní sezonu najdete na nástěnkách u Spary a na našich stránkách.

Za FJ SRK David Greiner

5. a 6. 3. 2011 na Mistrovství republiky junior ve slalomu a obřím slalomu v Bílé v Beskydech reprezentovali Železnorudsko Vašek Kulich a Dan Láška. Jejich trenér Jaroslav Friš z Klatov nám k tomu napsal krátký úspěšný dopis.

Oba železnorudské závodníky trénují od jejich šesti let. Dnes je jim osmnáct let a startují v kategorii junior. V loňském mistrovství R junior se Dan Láška umístil na šestém místě v kategorii mladších juniorů a letos na M R v Bílé v Beskydech získal Vašek Kulich 9. místo ve starších juniorech. Jejich dobré výsledky jsou důsledkem tréninkové práce i dobrých podmínek, které jim poskytuje Sportovní areál Špišáček. Pevně věříme, že kluci přijdou ještě výš a budou dobře reprezentovat Železnorudsko i špišáček lyžařský areál.

Jaroslav Friš

Louže, mistři slalomu a kytary uzavřely sezónu ve Ski areálu Špišáček

19. března se ve Ski areálu Špišáček jelo přes louže. Je to velmi populární akce, kdy se majitelé různých klouzadel a plavidel rozjedou na dojezd sjezdovky

Tradice jízd přes louže na špišáček areálu vždy přilákají mnoho diváků, aby zhlédli odvážlivce, jako tohoto na snímku, který – projel. (Foto VCH)

2. rozpumpují své dopravní prostředky a snaží se jejet velkou podlouhlou louží, připravenou na dolní konci sjezdovky. K vidění byly nejen staré modely lyží, ale i staré modely snowboardů, jezdců WC nebo povozů s bílým medvědem a Césarem.

Výsledky „louže“: kategorie ski:

1. Zýka Ondra
2. Špaček Lukáš, Šimon Marek
3. Baxa Jan, Voltr Jan

kategorie snowboard:

1. Jižinský Jan
2. Poslední Bob, Pecháček Dan
3. Prantner Michal

kategorie speciály:

1. Doppelschneeplatte - Honza Kasík
2. Vycáknutá nudle - Bohouš Křívánek, Kuba Švec
3. Cézárovo kleslo - Zýka Ondra, Adam Amoš

V sobotu 2. dubna se Ski areál Špišáček rozloučil se zimní sezónou 2010/2011. Jel se jarní KO slalom kategorie mužů a Masters (mistr) a KO slalom o putovní pohár starosty města Železná Ruda. **Vítězové v kategorii junior o putovní pohár Starosty města Železná Ruda:** Tereza Vybíralová - Ski klub Železná Ruda, Jan Henig - Sportovní klub Špišáček.

4. ročník závodu v KO slalomu o putovní pohár starosty města Železná Ruda v kategorii junior (mladších a starších) pořádá Sportovní klub Špišáček ve spolupráci ze Sportovním areálem Špišáček. Závod se jel v rámci jarního KO slalomu kategorie mužů a žen a Masters. V kategorii Masters zvítězil Lenka o.s. Otevřená Šumava Vladimír Mašek, gratulujeme!! **Od 14 hodin bylo rozložení v bufetu U Sekyrek, doprovázené zpíváním. Všechno ztichlo, když na kytaru zahrál Pavel Bárta a zazpíval písně ku Šumavě, kterou nikdo neřekne. Písně ku šumavě složil. Majitelka bufetu U Sekyrek Katka Sekyrová o tom říká: „Byla to povedená zpívání, měli jsme tu varhany, tady kytary, hrály se evergreeny. Písně hlavně lyžařské. Akce se protáhla až do noci. Bylo teplo a bylo to moc pěkné. Spolu s lyžaři byli vidět první cyklisté.“** **Letní sezóna začne ve Sportovním areálu Špišáček 11.6., kdy bude otevřen oblíbený Bike park.**

-ř - ve spolupráci s Radkem Vanišem a Pavlem Maškem

23. - 24. 3. 2011 představila v Jánkových Lázních firma Topkarmoto pásová vozidla na úpravu sjezdových tratí Pisten Bully. V rámci této akce byly připraveny dvě soutěže v dovednosti s tímto vozidlem. Za náš lyžařský areál Nad Nádražím se této akci zúčastnil Michal Pfeifer, (na snímku uprostřed) který v soutěžích získal 1. a 2. místo. Za výbornou reprezentaci děkujeme a blahopřejeme. Ladislav Zísler, majitel areálu

Vítězové 4. ročníku KO slalomu
Kategorie nad je: Zíková Eliška, Hruška Ondřej

Kategorie přípravka:
Tolarová Dominika, Linhart Adam

Kategorie edice:
Kreslová Linda, Svítal Robert

Kategorie mladší žáci: Nová Tereza, Müller Marek

Kategorie starší žáci:

Červená Klára, Müller Jakub

Za SK Špišáček Pavel Mašek

4. ročník KO slalomu

Sportovní klub Špišáček o.s. uspořádá 19. 3.

lyžařském areálu Belvédér 4. ročník veřejného závodu v KO slalomu „O pohár Plzeňské teplárenské a.s.“ v kategoriích od nejmenších naději po starší žáky. Závod se vydaří. O připravené poháry a v ceně soutěže žilo přes šedesát závodníků a závodnic za vydatné podpory diváků. Pohár Plzeňské teplárenské a.s. získala v letošním roce mladší žákyně Tereza Nová z klubu Ski Academy, Lucie Hrstková a starší žák Jakub Müller z pořádajícího klubu SK Špišáček o.s.

Mediální srovnávání železné opony se zelenou není až tak nadnesené

Není pochyb o tom, že rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z 15. prosince 2010 o zrušení území s omezeným vstupem bylo pro návštěvníky Šumavy sice do určité míry, ale ne ekáním váno ním dárkem. Stalo se tak díky podnětu navrhovatele Václava Štěrky, který se u Nejvyššího správního soudu domáhal práv na svobodu pohybu, plynoucích z čl. 14 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Argumentoval tím, že území s omezeným vstupem zasahuje do jeho ústavně zaručeného práva na svobodu pohybu, v „míře jdoucí tvrdostí zákazu a obrovskou rozlohou zakázaných území, nad ústavně přípustnou míru“ a soud mu dal za pravdu.

Správci parku nezákonně zneškodnili turistický pohyb

V náku orgán ochrany přírody a jejich sympatizantů, jaký bude mít rozhodnutí soudu níže dopad na floru a faunu národního parku, zaniklo, že správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, která kromě funkce správce parku vykonává i funkci správního orgánu na území parku, zcela zásadně pochybila a nezákonným použitím konkrétního paragrafu znemožnila turistický vstup do nejkrásnějších území parku. Při obhajobě svých zákazových opatření neuspěla správa ani u soudu, z čehož došlo k úpěšnosti pro občany a dle zákazu tak nepříjemná situace, že v místech uzavřených ve výhledu se stále diskutovanému tématu dává lépe než v místech obecně přístupných. Soud také postrádal úvahu, zda je nezbytné zákaz vstupu vztahovat na veškeré komunikace v dané oblasti a zda by pro předejití poškozování území nestačila jiná forma regulace. Dokonce z jednání u soudu vyplynulo, že úelem omezení vstupu je snaha o dlouhodobé znepřístupnění daných území, jež započalo vznikem tzv. "železné opony" po roce 1948. Takže mediální srovnávání tzv. železné opony se zelenou není až tak nadnesené.

Karavana soumar neprojde

Rozhodnutí soudu je staré téměř tři měsíce a nerozvádí bych je, kdyby souhlas s jednáním soudu neprobíhala aktivita města Kašperských

Hor, které s bavorským partnerským městem Grafenau připravovalo v rámci oslav 1000 let soumarských stezek mezi Bavorskem a Šumavou. Průchod symbolické karavany soumar. Protože obě města leží na trase bývalé obchodní stezky vedoucí přes Modrý sloup Luženskými údolím, měla karavana 14 koní a 30 osob v historických krojích projít 10. srpna 2011 z Kašperských Hor do obce Waldhäuser. Průchod Luženskými údolím byl odhadnut na jednu hodinu. Žádost o akci správa národního parku zamítla s tím, že

Na místech bývalé železné opony vyrostla nová, zelená opona. (Foto VCH)

by došlo „ke kumulaci negativních vlivů na úspěšnost přezívání nové generace jedinců této evropské hlušce i stávajících dospělých jedinců“. Srovnáme-li výše uvedené soudní řízení s touto akcí, mají obě stejného jmenovatele, kterým je turistický vstup. Proti zamítavému stanovisku se odvolala obec Modrava, která již dlouhou dobu usiluje o zpřístupnění cesty Luženskými údolím. V odvolání poukázala na argumenty, které dříve použila správa národního parku při svém odvolání proti udělení pokuty od české inspekce životního prostředí. Není rozhodující dle soudce pokuty, ale argumenty, kterými se orgán ochrany přírody bránil mj. že „...přechodné vyrušení jednotlivých jedinců (tet ev) a kdyby bylo prokazatelně zjištěno, nelze automaticky prohlásit za nevratné poškození celé populace... jedinci mohou být krátkodobě vyrušeni, přemístí se na jiné místo, a následně se mohou vrátit.“ Odvolání Modravy bylo úspěšné a ministerstvo

letos v únoru zrušilo rozhodnutí Správy NPŠ a v červnu vrátilo k novému projednání. Markantní je především zajímavé akce s dopadem na unikátního tet eva se zrodil v roce 2006 vypracováním projektu na revitalizaci cesty Luženskými údolím, které je prohlášeno za lokalitu s nejvyšším výskytem tet eva. Ano, mluvíme o cestě údolím, o jejíž průchodní k Modrému sloupu usilují obce z obou stran hranice již osmnáct let a po které měla projít i výše zmíněná karavana. Projekt revitalizace předpokládá vybagrování této lesa cesty v délce téměř dvou kilometrů, přičemž odtěžený materiál o kubatu 4000m³ (zhruba 450 naložených tater) měla být odvezena do zemníku u Těžební slatě, ale také mimo území parku. Projekt se objevil znovu v roce 2009 s názvem Odstranění části stavby. Aby nebylo pochybností o co se jedná, je již v textu technické zprávy používán termín "demolice" a také je předně vysvětlen za pomoci Akademického slovníku jako odstranění nepotřebné stavby až do jejího základního zřízení obou projektů i skladba výkres jsou shodné. Dle vodního odstranění cesty je její „nepříznivý vliv na hydrologické a hydrogeologické poměry levobřežních podmáčených a pramenných svahů v údolí“. Soudci nechyběl smysl pro humor, když v technické zprávě mj. nařídil, že asi polovinu cesty budou auta při odvozu materiálu couvat a při práci se nebude smýšlet, protože cesta je v I. zóně NP.

Vyhráno není nikdy

Pro úplné doplnění je třeba dodat, že realizace prací má probíhat v termínu od 15. září do 31. října 2009, tj. v době, kdy již v těchto místech často bývá sníh, teploty jsou pod nulou a pro tet eva za jiná nejkrušnější období života, ve kterém by neměl být rušen. Dobrou zprávou je fakt, že práce byly rozhodnutím úřadu na poslední chvíli zastaveny. Nikdy však není vyhráno, protože pokud cesta existuje, je naděje, že se po ní jednou bude chodit, a proto bude stále snaha najít dle vody pro její odstranění. Neboli, jak kdysi řekl jeden moudrý pán - i cesta je cíl.

František Nykles, Šumava

Nové trendy v olovění

Olovění patří k negativnímu kampani mezi nejúspěšnějšími a neefektivnějšími opatřeními v medicíně. Dlouhodobým efektem olovění je nejen ochrana lovků, ale též vznik kolektivní imunity. Olovění jedince je pro další šíření nemoci ztracené. I na tento fakt by měli myslet odpovídací povinného olovění.

Kdy neolovět?

Méně známí lékaři radí často svým pacientům spíše se neolovět. Neuvěřitelně si, že při špatné infekci je pro pacient v zdravotní stav mnohem nebezpečnější než velmi ojedinelé a v těsnou banální vedlejší úinky po aplikaci vakcíny. Olovění se nesmí pouze při akutním horečnatém onemocnění a při alergii na vaječné bílkoviny. Výjimkou lze olovět v I. trimestru těhotenství, při léčení vyššími dávkami kortikoidů a těžké poruše imunity.

Největší je olovění

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Ministerstvem kultury pod číslem MK ČR E 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj. Redakční rada: Radovan Holub, Věra Drahorádová, fotografie Václav Chabr; záchranný systém: Michal Jandůra, Filip Brož, příjem inzerce: Věra Drahorádová; e-mail: ve.dra@seznam.cz. Náklad 1400 výtisků. Uzávěrka: 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.

1) **Tetanus** - po základním olovění je imunita 15 let, u osob nad 60 let 10 let

2) **Chřipka** - pověst olovění loni značně utrpěla. Stále platí, že mladí ne onemocní, stačí neumožnit. Často je oceňováno i účinné postvakcinace, tj. zvýšení obranyschopnosti i proti jiným virovým infekcím cest dýchacích. Nově se objevila účinnější vakcína IDFlu, která se aplikuje do povrchové vrstvy kůže. Lze použít asi pětkrát menší množství vakcíny. Vynikající je též vakcína Influvac s minimem vedlejších účinků.

3/ **Klíšťová meningoencefalitida** - k nákaze může dojít nejen od klíštěte, ale i požitím tepelně nezpracovaného mléka a mléčných výrobků. Výskyt se rozšířil. Lze říci, že neexistuje klasická endemická oblast. U dětí je infekce v těsnou bez následků, naopak u dospělých hrozí

ochrnutí končetin i smrt.

Na co se můžeme těšit do budoucna?

Lymeská borelióza - choroba, jejíž výskyt je v těsnou přeceňován a je též nepochybně vyšetřována a léčena. Nepoznaná nebo neléčená však může vést i k trvalé invaliditě. Olovění je již k dispozici v USA, ale u nás se vyskytuje jiný typ borelií. Olovění látka pro Evropu se vyvíjí. **Vakcína proti kouření** - po aplikaci se v těsnou pacienta vytvoří protilátky proti nikotinu, které přetrávají asi jeden měsíc. Následně omezení stimulace nikotinových receptorů snižuje „bažení“ kuřáka po cigaretě. Úspěšnost ve studiích byla až 25%. Vakcína zatím není k dispozici na evropském trhu.

Štěstěna Bejvanický, lékařka ARK FN Plzeň

Zpracováno dle: Cyril Mucha, *Nové trendy olovění, Lékařské listy 01/2011*